

Procesdocument – DEEL 5

Bijlagen

Contractering Wmo 2019-2020

Zaaknummer: Z17-000276

gemeente Loon op Zand

en

Gemeente **Waalwijk**

Inleiding

Dit document bevat DEEL 5 de bijlagen die horen bij "Procesdocument DEEL 1 t/m 3" van de contractering Wmo 2019-2020.

Gezien de behoorlijke omvang van DEEL 5 – de Bijlagen – worden deze in dit afzonderlijke document beschikbaar gesteld.

Buiten de bijlagen uit DEEL 5 worden de volgende documenten separaat op TenderNed gepubliceerd:

- Format te gebruiken voor het stellen van vragen voor de nota van inlichtingen
- De presentatie (dia's) van de bijeenkomst contractering en tarieven (12-4-2018)
- De Verwerkersovereenkomst voor gemeente Loon op Zand.

In DEEL 1 t/m 3 van het Procesdocument contractering Wmo 2019-2020 staan de volgende onderdelen:
In DEEL 1 vindt u informatie over de procedure. In DEEL 2 wordt gevraagde dienstverlening omschreven en wat wij van de gecontracteerde aanbieders hierin verwachten. In DEEL 3 staat de beoordelingsleidraad omschreven.

DEEL 4 van de aanbesteding betreft de formulieren die u nodig heeft om in te schrijven op deze aanbesteding. Deze Formulieren worden separaat beschikbaar gesteld evenals het Format voor de Nota van Inlichtingen (NVI).

Inhoudsopgave

Bijlage 1	Beschrijving doelgroepen	4
Bijlage 2	In te kopen functies "nieuwe" producten	5
Bijlage 3	Conversietabel bestaande producten	24
Bijlage 4	Tarieven	26
Bijlage 5	Verslag van marktconsultatie Dementie 18-12-2017	36
Bijlage 6	Verslag bijeenkomst contractering 12-04-2018	42
Bijlage 7	Gegevensuitwisseling.....	51
Bijlage 8	Declaratieleidraad	52
Bijlage 9	Concept raamovereenkomst.....	53
Bijlage 10	Verwerkersovereenkomst	58
Bijlage 11	Algemene Inkoopvoorwaarden 2014 gemeente Waalwijk.....	59

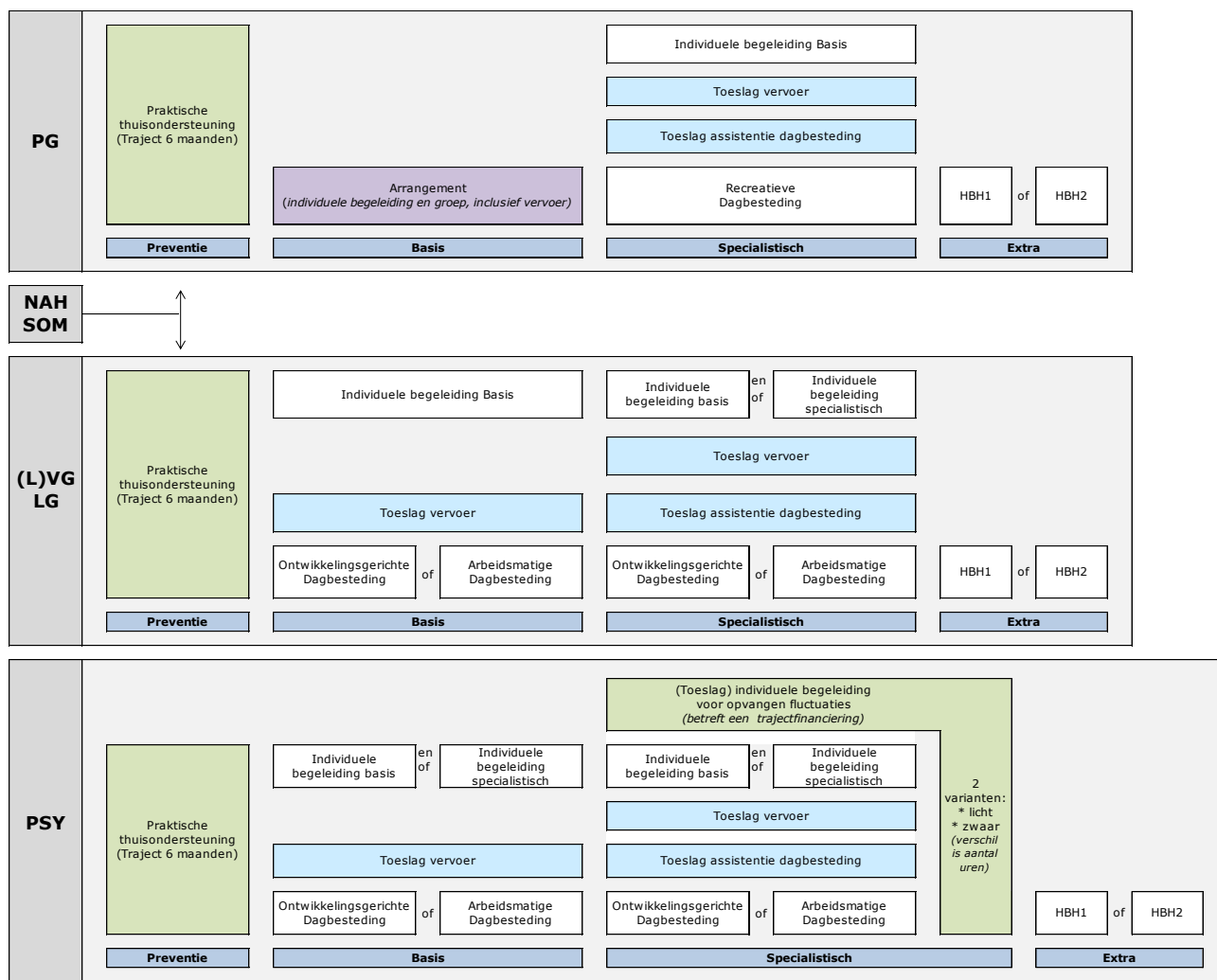
Bijlage 1 Beschrijving doelgroepen

Gemeenten Waalwijk en Loon op Zand onderscheiden de volgende doelgroepen:

(licht) Verstandelijke beperking (LVG)	Beperking in het intellectueel functioneren, die gepaard gaat met belemmeringen met betrekking tot (zelf)redzaamheid. Het intelligentiequotiënt (IQ) is lager dan gemiddeld.
Lichamelijke beperking (LG)	Beperking als gevolg van een probleem aan het bewegingsapparaat met als gevolg belemmeringen in handelingen en/of bewegingen. De beperking kan ontstaan doordat lichaamsdelen niet volgroeid of beschadigd zijn (fysieke afwijkingen) of doordat lichamelijke functies verstoord zijn.
Psychische beperking (PSY)	Beperking die wordt gekenmerkt door een afwijkende psychische en emotionele gesteldheid die het denken, voelen en handelen zodanig beïnvloeden waardoor belemmeringen ontstaan bij het dagelijkse functioneren.
Niet aangeboren hersenletsel (NAH)	Hersenletsel ten gevolge van welke oorzaak dan ook, anders dan rond of vanwege de geboorte ontstaan, dat leidt tot een onomkeerbare breuk in de levenslijn
Somatische beperking (SOM)	Lichamelijke aandoening die belemmeringen veroorzaakt ten aanzien van het lichamelijk functioneren.
Psychogeriatrische beperking / dementie (PG)	Beperking van het geestelijke vermogen (psycho) op hogere leeftijd (geriatrie) die gepaard gaat met blijvende / toenemende cognitieve beperkingen. Voor een uitleg van de zorgpaden die in de productomschrijvingen worden genoemd verwijzen wij naar Bijlage 5.

Bijlage 2 In te kopen functies “nieuwe” producten

Onderstaand schema geeft een overzicht per doelgroep.

* Doelgroepen kwetsbare burgers (bv SIV en maatschappelijk werk), vervarde personen en mantelzorg vallen buiten aanbesteding.
* Producten als Avare, kortdurend verblijf, inzet op zorgmijders, jobcoaching vallen buiten deze aanbesteding en worden afzonderlijk gecontracteerd.

Productomschrijvingen

Doel

Het bieden van kwalitatief goede ondersteuning waarbij enerzijds de continuïteit van de dienstverlening wordt geborgd en anderzijds de flexibiliteit van de inzet voor de regievoerder (de toegang) zo optimaal mogelijk is, zodat voor de inwoner maatwerk kan worden geleverd.

Uitgangspunten

- De regie op inzet (van de soort) maatwerkvoorzieningen en de zorgintensiteit ligt bij de toegang waarbij zo veel mogelijk maatwerk kan worden geboden voor de inwoner. Hiervoor is flexibiliteit van zowel het zorgaanbod (markt) als op- en afschalen van ondersteuning (product) noodzakelijk.
- Waar mogelijk worden voorliggende voorzieningen ingezet of wordt gekeken waar preventief kortlopende ondersteuning een verbetering oplevert met betrekking tot beschikbaarheid en betaalbaarheid van de maatwerkvoorzieningen.
- Het productaanbod van individuele begeleiding en dagbesteding wordt vereenvoudigd waarbij een duidelijker onderscheid wordt gehanteerd tussen preventieve inzet, maatwerk basis en maatwerk specialistische begeleiding. Hierbij is uitgegaan van een specifieke ondersteuningsbehoefte per doelgroep.
- De ondersteuning vindt plaats in de nabije omgeving van de inwoner waarbij mogelijk gebruik wordt gemaakt van de lokale infrastructuur.

1. Individuele begeleiding

In het kader van één gezin, één plan is het voorstelbaar dat er in bepaalde casuïstieken de hulpvragen ondervangen dienen te worden door een combinatie van individuele begeleiding basis en specialistisch. Ook moet indien nodig kunnen worden op- en afgeschaald.

Product	1.1 Individuele begeleiding Basis (samen doen / helpen bij)
Omschrijving	<p>Individuele begeleiding basis is planbare één-op-één-ondersteuning, waarbij een begeleider een inwoner persoonlijke ondersteuning geeft en waarbij de kernbegrippen 'helpen bij / samen doen' van toepassing zijn.</p> <p>Individuele begeleiding basis biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geheel zelfstandig besluiten te nemen; - geheel zelfstandig problemen op te lossen; - geheel zelfstandig de dagelijkse bezigheden te regelen / de regie te voeren; - geheel zelfstandig de dagelijkse routine en structuur aan te brengen; - anderen volledig te begrijpen en zichzelf voldoende begrijpelijk te maken. <p>Daarnaast kan dit product worden ingezet voor toezicht houden tijdens het nuttigen van een maaltijd. Het gaat hierbij niet om het overnemen van een ADL (valt onder ZVW), maar uitsluitend om het houden van toezicht daarbij.</p>
Doel	<p>Individuele begeleiding basis heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - toezicht of aansturing bij activiteiten (zowel thuis als buitenshuis) op het gebied van praktische vaardigheden; - ondersteuning bij het aanbrengen van structuur en/of het voeren van regie over het eigen leven; - oefenen van in behandeling aangeleerde vaardigheden of gedrag; - ondersteuning bij het organiseren van het dagelijks leven (huishouden, agenda, administratie, geldzaken, regelzaken etc.).
Overig	Vergelijkbaar met het huidige product H300.
Aanvullende eis(en)	- Voor de doelgroep PG zal dit product worden afgegeven indien er een casemanager wordt ingezet om regie te voeren.
Leveringsvorm	Individuele begeleiding kan op locatie of in de thuissituatie worden geboden en wordt per uur geïndiceerd. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten en woonsituatie van de inwoner.
Doelgroepen	PG, SOM, (L)VG, LG, NAH, PSY
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	02A03
Tarieven	€49,80 per uur
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Product	1.2 Individuele begeleiding Specialistisch (overnemen en regie)
Omschrijving	<p>Individuele begeleiding specialistisch is planbare één-op-één-ondersteuning waarbij een begeleider een inwoner persoonlijke ondersteuning geeft en waarbij de kernbegrippen 'overnemen en regie' van toepassing zijn.</p> <p>Individuele begeleiding specialistisch biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelfstandig besluiten te nemen; - zelfstandig problemen op te lossen; - zelfstandig de dagelijkse bezigheden te regelen / de regie te voeren; - zelfstandig de dagelijkse routine en structuur aan te brengen; - anderen te begrijpen en zichzelf begrijpelijk te maken.
Doel	<p>Individuele begeleiding specialistisch heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aansturing bij en/of overname van activiteiten (zowel thuis als buitenshuis) op het gebied van praktische vaardigheden; - bevordering, behoud of compensatie van de zelfredzaamheid; - bevordering van participatie in de maatschappij; - ondersteuning bij (langdurig) tekortschietende zelfregie over het dagelijks leven; - (ondersteuning bij) het aanbrengen van structuur; - aanleren van vaardigheden en gedrag om zelfregie terug te krijgen; - voorkomen verwaarlozing en/of opname.
Overig	Vergelijkbaar met huidige product H152 of H153.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder moet 24 uur per dag bereikbaarheid kunnen garanderen. - De begeleider heeft minimaal HBO denk- en werkniveau. - Het is alleen mogelijk individuele begeleiding specialistisch aan te bieden indien u ook de individuele begeleiding basis (1.1) kunt aanbieden. U dient zich voor beide producten in te schrijven.
Leveringsvorm	Individuele begeleiding kan op locatie of in de thuissituatie worden geboden en wordt per uur geïndiceerd. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten en situatie van de inwoner.
Doelgroepen	SOM, (L)VG, LG, NAH, PSY
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	02A05
Tarieven	€60,60 per uur
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

2. Hulp bij het huishouden

Product	2.1 HBH1
Omschrijving	Hulp bij het huishouden omvat eenvoudige ondersteuning bij het huishouden, waarbij de inwoner zelf, of met behulp van het sociale netwerk, de regie voert. Onder regie wordt verstaan, dat de hulp instructie krijgt over de uit te voeren werkzaamheden.
Doel en Werkzaamheden	<p>Het doel van hulp bij het huishouden is om een inwoner langer zelfstandig te laten wonen in de eigen leefomgeving. Hulp in het huishouden 1 kan als voorziening worden ingezet, wanneer een inwoner niet meer zelfstandig of met hulp van zijn sociale omgeving zijn woning schoon en leefbaar kan houden, maar wel zelf, of met behulp van het sociale netwerk, de regie kan voeren.</p> <p>Hulp bij het huishouden omvat alle activiteiten om het huis, exclusief tuin, schoon en leefbaar te houden. Er wordt uitgegaan van ruimten die noodzakelijk zijn voor dagelijks gebruik van een woning.</p> <p>Werkzaamheden die vallen onder huishoudelijke hulp zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwaar huishoudelijk werk (stofzuigen, schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keuken, bedden verschonen, ramen lappen). - Licht huishoudelijk werk (stof afnemen/ raggen, opruimen, afwassen, bed opmaken). - Wasverzorging (wasgoed sorteren en wassen in de wasmachine, wasgoed ophangen en afhalen, wasgoed drogen in de droger, wasgoed vouwen en opbergen, wasgoed strijken). - Afwassen of in/ uitruimen vaatwasmachine. Het bereiden van de warme maaltijd valt hier niet onder. Voor de maaltijden zelf wordt verwezen naar de voorliggende en algemene/ collectieve voorzieningen. - Verzorging van kinderen (als voorliggende en algemene/ collectieve voorzieningen geen uitkomst bieden).
Overig	Dit product wordt middels deze contractering alleen voor gemeente Waalwijk ingekocht. Gemeente Loon op Zand heeft dit afzonderlijk geregeld.
Aanvullende eis(en)	- Opdrachtnemer dient op werkdagen telefonisch bereikbaar te zijn van 8:30 – 17:00 uur
Leveringsvorm	Hulp bij het huishouden 1 wordt in de thuissituatie geboden en wordt per uur geïndiceerd. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten en situatie van de inwoner.
Doelgroep	Inwoners die niet meer op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg en/of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat is zijn woning schoon en leefbaar te houden, maar wel zelf, of met behulp van het sociale netwerk, de regie kan voeren.
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	01A04
Tarieven	€25,80 per uur
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Product	2.2 HBH2
Omschrijving	HbH2 omvat, naast de werkzaamheden van HbH1, werkzaamheden met aanvullende ondersteuning in de (ontregelde) huishouding. Dit type hulp is voor mensen die zelf niet goed kunnen aangeven wat er precies schoongemaakt moet worden of moeite hebben bij het organiseren van het huishouden en waarbij het sociaal netwerk dit niet kan overnemen. Te denken valt aan inwoners met ernstige geheugenproblematiek, verstandelijke of psychische beperkingen.
Doel en Werkzaamheden	<p>Het doel van hulp bij het huishouden is om een inwoner langer zelfstandig te laten wonen in de eigen leefomgeving. Hulp in het huishouden 2 kan als voorziening worden ingezet, wanneer een inwoner niet meer zelfstandig of met hulp van zijn sociale omgeving zijn woning schoon en leefbaar kan houden, en daarover beperkt/niet de regie kan voeren.</p> <p>Hulp bij het huishouden omvat alle activiteiten om het huis, exclusief tuin, schoon en leefbaar te houden. Er wordt uitgegaan van ruimten die noodzakelijk zijn voor dagelijks gebruik van een woning.</p> <p>Werkzaamheden die vallen onder huishoudelijke hulp zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zwaar huishoudelijk werk (stofzuigen, schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keukens, bedden verschoonen, ramen lappen). - Licht huishoudelijk werk (stof afnemen/ raggen, opruimen, afwassen, bed opmaken). - Wasverzorging (wasgoed sorteren en wassen in de wasmachine, wasgoed ophangen en afhalen, wasgoed drogen in de droger, wasgoed vouwen en opbergen, wasgoed strijken). - Afwassen of in/ uitruimen vaatwasmachine. Het bereiden van de warme maaltijd valt hier niet onder. Voor de maaltijden zelf wordt verwezen naar de voorliggende en algemene/ collectieve voorzieningen.) - Verzorging van kinderen (als voorliggende en algemene/ collectieve voorzieningen geen uitkomst bieden). - Structureren van het huishouden (organisatie van het huishouden, plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden, formuleren doelen/ bijstellen doelen m.b.t. het huishouden, helpen handhaven/ verkrijgen/ herkwijgen van de structuur in het huishouden, helpen handhaven/ vergroten van zelfredzaamheid m.b.t. het budget in relatie tot het huishouden).
Overig	N.v.t.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Opdrachtnemer dient op werkdagen telefonisch bereikbaar te zijn van 8:30 – 17:00 uur - Opdrachtnemer garandeert bij HbH 2 vervanging tijdens de vakantieperiode van de medewerker als deze langer dan 2 weken duurt.
Leveringsvorm	Hulp bij het huishouden 2 wordt in de thuissituatie geboden en wordt per uur geïndiceerd. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten en de situatie van de inwoner.
Doelgroep	Inwoners die niet meer op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg en/of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk danwel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat is zijn woning schoon en leefbaar te houden, en daarover al dan niet de regie kan voeren.
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	01A05
Tarieven	€28,20 per uur
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Product	2.3 Praktische thuisondersteuning
Omschrijving	Praktische thuisondersteuning betreft laagdrempelige één-op-één-ondersteuning waarbij een begeleider een inwoner met lichte of beginnende problematiek, al dan niet gediagnosticeerd, ondersteunt bij het organiseren van ondersteuning bij een expliciete hulpvraag. Het gaat om vroegtijdige ondersteuning in de thuissituatie die gericht is op het creëren van randvoorwaarden om zo snel mogelijk weer in de eigen kracht te staan.
Doel	Praktische thuisondersteuning heeft als doel: <ul style="list-style-type: none"> - Het geven van voorlichting, informatie en advies over (voorliggende) voorzieningen; - Toeleiden naar een zinvolle dagbesteding in het voorliggende veld (bv in buurthuis) en/of; - Toeleiden naar de formulierenbrigade van ContourdeTwern en/of het borgen van de continuïteit van de administratieve werkzaamheden; - Vroegsignalering en toeleiding naar bv huisarts en/of casemanager; - Borgen van de continuïteit van het huishouden en/of; - Aanbrengen van een dag-/ weekstructuur en/of; - Versterken / Uitbouwen van het sociaal netwerk en/of; - Handvaten geven aan de mantelzorger(s).
Overig	<ul style="list-style-type: none"> - In eerste instantie zal worden gekeken of er reeds ondersteuning bij betreffende inwoner wordt geleverd door een POH of een casemanager (deze is altijd voorliggend). Indien dit niet het geval is zal vervolgens worden gekeken of er reeds ondersteuning wordt geleverd vanuit de Wmo (bijvoorbeeld HBH) zodat extra begeleiding laagdrempelig (vertrouwd gezicht voor de inwoner) kan worden ingezet. - Omdat een groot deel van de activiteiten valt onder de taken van de huisarts, POH en/of casemanager behoudt de gemeente zich het recht voor om in de toekomst dit product goed te evalueren en mogelijk aan te passen of niet te verlengen.
Aanvullende eis(en)	
Leveringsvorm	Praktische thuisondersteuning betreft een traject, waarbij gemiddeld 1 uur en 30 minuten per week kan worden ingezet, gedurende een periode van maximaal zes maanden. Om die reden zal nadrukkelijker gestuurd worden op een zo kort mogelijke inzet en het realiseren van het beoogde resultaat.
Doelgroepen	PG, SOM, (L)VG, LG, NAH, PSY
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	02008
Tarieven	€ 36,00 per uur.
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg. Er is een maximum van 39 uur beschikbaar voor de periode van 6 maanden. Niet gedeclareerde uren kunnen niet op een later tijdstip worden opgenomen en worden niet uitbetaald.

3. Groepsbegeleiding

Gemeenten Waalwijk en Loon op Zand hebben als uitgangspunt dat groepsbegeleiding voorliggend is op individuele begeleiding.

Groepsbegeleiding op grond van de Wmo, ook wel dagbesteding genoemd, onderscheidt zich van een reguliere dagstructuur zoals:

- dagactiviteiten die in de woon-/verblijfsituatie worden geboden;
- welzijnsactiviteiten (zoals de basisfuncties opvang, ontmoeting, ontspanning, ontplooiing);
- ontmoetingsgelegenheid bij inlooplocaties;
- preventie en voorlichting in groepsverband.

Sommige welzijnsactiviteiten bevatten wel elementen die in dagbesteding voorkomen (opvang, ontmoeting, ontspanning). Naast de indicatiestelling die noodzakelijk is voor dagbesteding, zijn er nog enkele andere onderscheidende factoren:

- Dagbesteding is bedoeld voor mensen die als gevolg van hun beperkingen geen gebruik kunnen maken van voorliggende voorzieningen zoals welzijnsactiviteiten.
- Bij dagbesteding is er een op het individu gericht begeleidingsplan waarin duidelijk wordt hoe de activiteiten bij dragen aan het te bereiken doel.
- De welzijnsactiviteiten die onderdeel uitmaken van de dagbesteding zijn geen doel op zich maar een middel om het doel te bereiken. Ze zijn onderdeel van een breder scala aan activiteiten.

Gemeenten Waalwijk en Loon op Zand kennen met betrekking tot maatwerkvoorzieningen drie soorten dagbesteding, te weten recreatieve dagbesteding, ontwikkelingsgerichte dagbesteding en arbeidsmatige dagbesteding.

Product	3.1 Recreatieve dagbesteding
Omschrijving	<p>Recreatieve dagbesteding is dagbesteding waarbij onder begeleiding recreatieve activiteiten worden gedaan hoofdzakelijk gericht op personen met niet aangeboren hersenletsel waarbij geen herstel meer wordt verwacht of personen met progressieve psychogeriatrische beperkingen / dementie.</p> <p>Recreatieve dagbesteding biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De dagen goed te structureren. - Een zinvolle invulling aan de dagen te geven. - Andere mensen te ontmoeten.
Doel	<p>Recreatieve dagbesteding heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van een daginvulling, structuur en ritme. - Voorkomen/verminderen van sociaal isolement. - De taak van mantelzorgers in de thuissituatie te verlichten. - De periode tot langdurige opname te overbruggen.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> - De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een zorgverlener. - De activiteiten vinden plaats binnen de woonvorm, activiteitencentrum, zorgboerderij of cliëntgestuurd project.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder dient zorg te dragen voor een broodmaaltijd indien inwoner gebruikt maakt van 2 aaneengesloten dagdelen dagbesteding. Deze broodmaaltijd is in het tarief opgenomen en mag niet separaat bij de inwoner in rekening worden gebracht. Op verzoek van de inwoner dient u te kunnen voorzien in een warme maaltijd. De meerkosten voor deze warme maaltijd zijn niet opgenomen in het tarief en mag u separaat bij inwoner in rekening brengen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan € 5,00 per warme maaltijd. - Dagbesteding wordt indien noodzakelijk in combinatie met vervoer afgegeven. Dat wil zeggen dat indien u dagbesteding aanbiedt u ook de mogelijkheid biedt om het vervoer voor het separaat genoemde tarief (product 5.4) te regelen. Het toegangsteam van de gemeente beoordeelt of een indicatie voor vervoer wel/niet noodzakelijk is. - Voor de doelgroep PG kan dit product worden afgegeven indien er een casemanager is ingezet om regie te voeren.
Leveringsvorm	<p>Een dag kent twee dagdelen.</p> <p>Voor inwoners dient minimaal 4 uur per dagdeel begeleiding <i>aanwezig</i> te zijn indien de inwoner dit wenst. De netto begeleiding aan inwoners is minimaal 3 uur per dagdeel.</p> <p>In het tarief is gerekend met 4 uur betaalde inzet inclusief verzorging van een broodmaaltijd. De 4 uur is exclusief de tijd die benodigd is om inwoner van zijn thuissituatie naar de dagbestedingslocatie te vervoeren en visa versa.</p> <p>De groepsgrootte mag afwijken maar bij (te) grote groepen zal worden gekeken of er nog sprake is van maatwerk of een voorliggende voorziening.</p>
Doelgroepen	<p>NAH, PG</p> <p>SOM, LG: indien door een lichamelijke beperkingen geen dagbesteding in het voorliggend veld mogelijk is.</p>
Groepsgrootte	Bij de bepaling van het tarief wordt gerekend met een groepsgrootte van 8 personen
Productcode(s)	07A03
Tarieven	€ 28,20 per dagdeel
Betaling	Genoemde tarieven per dagdeel inclusief kosten voor een broodmaaltijd (zie ook leveringsvorm). Betaling vindt achteraf plaats op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Product	3.2 Ontwikkelingsgerichte dagbesteding
Omschrijving	<p>Ontwikkelingsgerichte dagbesteding is dagbesteding waarbij onder begeleiding activiteiten worden gedaan die primair gericht zijn op zowel het behoud van vaardigheden, zelfstandigheid en zelfredzaamheid als op educatie en ontwikkeling.</p> <p>Ontwikkelingsgerichte dagbesteding biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De dagen goed te structureren. - Een zinvolle invulling aan de dagen te geven. - Andere mensen te ontmoeten.
Doel	<p>Ontwikkelingsgerichte dagbesteding heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van een zinvolle daginvulling, structuur en ritme. - Het bevorderen van maatschappelijke participatie. - Het bevorderen van het gevoel van eigenwaarde. - Voorkomen/verminderen van sociaal isolement. - Het behouden en/of vergroten van vaardigheden, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. - Het behouden en/of vergroten van sociale, praktische en communicatieve vaardigheden /capaciteiten. - Reguleren van /leren omgaan met /verbeteren van beperkingen die betrekking hebben op gedragingen. - Mantelzorgers in de thuissituatie te verlichten. - De periode tot langdurige opname uit te stellen of te voorkomen.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> - De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een zorgverlener. - De activiteiten vinden plaats binnen de woonvorm, activiteitencentrum, zorgboerderij of inwoner gestuurd project.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder dient zorg te dragen voor een broodmaaltijd indien inwoner gebruikt maakt van 2 aaneengesloten dagdelen dagbesteding. Deze broodmaaltijd is in het tarief opgenomen en mag niet separaat bij de inwoner in rekening worden gebracht. - Op verzoek van de inwoner dient u te kunnen voorzien in een warme maaltijd. De meerkosten voor deze warme maaltijd zijn niet opgenomen in het tarief en mag u separaat bij inwoner in rekening brengen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan € 5,00 per warme maaltijd. - Dagbesteding wordt indien noodzakelijk in combinatie met vervoer afgegeven. Dat wil zeggen dat indien u dagbesteding aanbiedt u ook de mogelijkheid biedt om het vervoer voor het separaat genoemde tarief te regelen. Het toegangsteam van de gemeente beoordeelt of een indicatie voor vervoer wel/niet noodzakelijk is.
Leveringsvorm	<p>Een dag kent twee dagdelen.</p> <p>Voor inwoners dient minimaal 4 uur per dagdeel begeleiding <i>aanwezig</i> te zijn indien de inwoner dit wenst. De netto begeleiding aan inwoners is minimaal 3 uur per dagdeel.</p> <p>In het tarief is gerekend met 4 uur betaalde inzet inclusief verzorging van een broodmaaltijd. De 4 uur is exclusief de tijd die benodigd is om inwoner van zijn thuissituatie naar de dagbestedingslocatie te vervoeren en visa versa.</p> <p>De groepsgrootte mag afwijken maar bij (te) grote groepen zal worden gekeken of er nog sprake is van maatwerk of een voorliggende voorziening.</p>
Doelgroepen	SOM, (L)VG, NAH, PSY.
Groepsgrootte	Ca. 6 personen per betaalde fte.
Productcode(s)	10A47
Tarieven	€ 38,50 per dagdeel.
Betaling	Genoemde tarieven per dagdeel inclusief kosten voor een broodmaaltijd (zie ook leveringsvorm). Betaling vindt achteraf plaats op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Product	3.3 Arbeidsmatige dagbesteding
Omschrijving	<p>Arbeidsmatige dagbesteding is dagbesteding waarbij onder begeleiding activiteiten worden gedaan die vergelijkbaar zijn met werk. De activiteiten zijn primair gericht op het maken van producten voor de verkoop of het leveren van diensten (voor externe partijen of ten behoeve van het activiteitencentrum/ zorgboerderij / werkproject / bedrijf).</p> <p>Arbeidsmatige dagbesteding biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, (nog niet) in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zelfstandig te kunnen werken, maar dit met hulp van professionals (deels) wel kunnen.
Doel	<p>Arbeidsmatige dagbesteding heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het bieden van een daginvulling, structuur en ritme. - Het bevorderen van maatschappelijke participatie. - Het bevorderen van het gevoel van eigenwaarde. - Het bevorderen van het aangaan van sociale contacten. - Het bewaken / bevorderen van psychische en lichamelijke stabiliteit. - Het aanleren van sociale, praktische en communicatieve vaardigheden /capaciteiten. - Het verminderen van beperkingen die betrekking hebben op gedragingen.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsmatige dagbesteding waarbij een component re-integratie en/of onderwijs is opgenomen zijn expliciet uitgesloten. - Er zijn geen kwantitatieve en kwalitatieve productie-eisen; - De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een zorgverlener. - De activiteiten vinden plaats binnen of vanuit de woonvorm, activiteitencentrum, zorgboerderij, inwoner-gestuurd project, werkproject of regulier bedrijf / SW-bedrijf / vereniging / non-profit organisatie. - Deelnemers aan de activiteiten krijgen geen salaris, een onkostenvergoeding is wel mogelijk. - Anders dan bij recreatieve- en ontwikkelingsgerichte dagbesteding is het aanbieden van een (brood)maaltijd niet verplicht.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder dient zorg te dragen voor een broodmaaltijd indien inwoner gebruikt maakt van 2 aaneengesloten dagdelen dagbesteding. Deze broodmaaltijd is in het tarief opgenomen en mag niet separaat bij de inwoner in rekening worden gebracht. Op verzoek van de inwoner dient u te kunnen voorzien in een warme maaltijd. De meerkosten voor deze warme maaltijd zijn niet opgenomen in het tarief en mag u separaat bij inwoner in rekening brengen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan € 5,00 per warme maaltijd. - Dagbesteding wordt indien noodzakelijk in combinatie met vervoer afgegeven. Dat wil zeggen dat indien u dagbesteding aanbiedt u ook de mogelijkheid biedt om het vervoer voor het separaat genoemde tarief te regelen. Het toegangsteam van de gemeente beoordeelt of een indicatie voor vervoer wel/niet noodzakelijk is.
Leveringsvorm	<p>Een dag kent twee dagdelen.</p> <p>Voor inwoners dient minimaal 4 uur per dagdeel begeleiding <i>aanwezig</i> te zijn indien de inwoner dit wenst. De netto begeleiding aan inwoners is minimaal 3 uur per dagdeel.</p> <p>In het tarief is gerekend met 4 uur betaalde inzet inclusief verzorging van een broodmaaltijd. De 4 uur is exclusief de tijd die benodigd is om inwoner van zijn thuissituatie naar de dagbestedingslocatie te vervoeren en visa versa.</p> <p>De groepsgrootte mag afwijken maar bij (te) grote groepen zal worden gekeken of er nog sprake is van maatwerk of een voorliggende voorziening.</p>
Doelgroepen	(L)VG, NAH, PSY
Groepsgrootte	Ca. 6 personen per betaalde fte.
Productcode(s)	10A50
Tarieven	€38,50 per dagdeel

Betaling	Genoemde tarieven per dagdeel inclusief kosten voor een broodmaaltijd (zie ook leveringsvorm). Betaling vindt achteraf plaats op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.
----------	--

4. Arrangement

Naast bovenstaande producten wordt een arrangementen gecontracteerd voor de inwoner met dementie (PG). Het doel hiervan is de aanbieder meer flexibiliteit bieden en de ondersteuning af te stemmen op de behoefte die de inwoner op dat moment heeft.

Product	4.1 Arrangement doelgroep dementie (zorgpad 1 en 2)
Omschrijving	<p>Dit arrangement is gericht op de inwoners met dementie die onder Zorgpad 1 of 2 (zie schema bijlage 5) vallen en is voorliggend op inzet van losse maatwerkvoorzieningen (individuele begeleiding of dagbesteding). Dit laatste kan enkel wanneer de situatie dusdanig specifiek is, dat afwijken van het arrangement noodzakelijk is. Dit is ter beoordeling aan de toegang.</p> <p>Het arrangement bestaat uit in te zetten eenheden ondersteuning in de vorm van begeleiding individueel en/of recreatieve dagbesteding. Het kan ook een combinatie van ondersteuning zijn, waarvan de samenstelling periodiek wisselt, afhankelijk wat de situatie van inwoner op dat moment aan ondersteuning vereist. De keuze welke ondersteuning op dat moment het meest geschikt is, is ter beoordeling van de aanbieder.</p>
Doel	<p>Het arrangement heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Signaleren van en interveniëren bij zorgweigering, gevaar, overbelasting mantelzorg, inadequaat gedrag en afwezigheid mantelzorg; - Toezicht of aansturing bij activiteiten (zowel thuis als buitenshuis) op het gebied van praktische vaardigheden; - Ondersteuning bij het aanbrengen van structuur en/of het voeren van regie over het eigen leven; - Oefenen van aangeleerde vaardigheden of gedrag, dit kan zowel bij inwoner als diens mantelzorger; - Het bieden van emotionele ondersteuning van zowel inwoner als mantelzorger; - Het bieden van een zinvolle daginvulling, structuur en ritme; - Behouden van de zelfstandigheid/zelfredzaamheid; - Voorkomen/verminderen van sociaal isolement; - Mantelzorgers in de thuissituatie te verlichten; - Indien er sprake is van Zorgpad 2 dan geldt: indien nodig ondersteunen bij de toeleiding naar een andere indicatie met losse producten (Wmo), of indien de situatie dit vereist naar de Wlz; - De periode tot langdurige opname te overbruggen.
Overig	n.v.t.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder dient bij het onderdeel dagbesteding zorg te dragen voor een broodmaaltijd indien inwoner gebruikt maakt van 2 aaneengesloten dagdelen dagbesteding. Deze broodmaaltijd is in het tarief opgenomen en mag niet separaat bij de inwoner in rekening worden gebracht. Op verzoek van de inwoner dient u te voorzien in een warme maaltijd. De meerkosten voor deze warme maaltijd zijn niet opgenomen in het tarief en mag u separaat bij inwoner in rekening brengen. Dit bedrag mag niet hoger zijn dan € 5,00 per warme maaltijd. - In het arrangement zijn de kosten voor personenvervoer opgenomen. Deze kosten worden niet separaat geïndiceerd. Indien het noodzakelijk is voor betreffende inwoner dient u vervoer te regelen. Dat wil zeggen dat indien u dit arrangement aanbiedt u ook de mogelijkheid biedt om het vervoer te regelen. De toegang beoordeelt of een indicatie voor vervoer wel/niet noodzakelijk is. Indien er sprake is van rolstoelvervoer worden hiervoor aparte afspraken gemaakt. - Een stapeling van dit product met individuele begeleiding (1.1 t/m 1.2), dagbesteding (2.1) en toeslag voor persoonlijke assistentie dagbesteding (4.4) is niet mogelijk. Het arrangement is voorliggend op de losse producten. Indien inwoner vanwege het ziektebeeld na verloop van tijd meer begeleiding vraagt of extra assistentie vraagt, wordt deze voorziening omgezet naar een combinatie van losse producten. In dit geval moet er sprake zijn van inzet van een POH of casemanager die regie voert.

Leveringsvorm	<p>Het betreft een combinatie van individuele begeleiding, recreatieve dagbesteding en/of vervoer.</p> <p>Individuele begeleiding kan op locatie of in de thuissituatie worden geboden. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten en situatie van de inwoner.</p> <p>Dagbesteding: Het betreft hier een vorm van recreatieve dagbesteding. Een dag kent twee dagdelen. Voor inwoners dient minimaal 4 uur per dagdeel begeleiding <i>aanwezig</i> te zijn indien de inwoner dit wenst. De netto begeleiding aan inwoners is minimaal 3 uur per dagdeel.</p> <p>In het tarief is gerekend met 4 uur betaalde inzet inclusief verzorging van een broodmaaltijd. Dit is exclusief de tijd die benodigd is om inwoner van zijn thuissituatie naar de dagbestedingslocatie te vervoeren en visa versa.</p> <p>De groepsgrootte mag afwijken maar bij (te) grote groepen zal worden gekeken of er sprake is van maatwerk of een voorliggende voorziening.</p> <p>Binnen het arrangement staat het de aanbieder vrij om dagbesteding of begeleiding naar eigen inzicht in te zetten. Hierbij staat een dagdeel dagbesteding gelijk aan 0,75 uur begeleiding individueel.</p>
Doelgroepen:	PG zorgpad 1 en 2
Groepsgrootte	Bij het onderdeel dagbesteding ca. 8 personen (per betaalde fte)
Productcode(s)	10A33
Tarieven	€557,36 per 4 weken.
Betaling	Genoemde tarieven gelden per arrangement (inclusief broodmaaltijd en vervoer bij dagbesteding) per 4 weken. Betaling vindt achteraf plaats.

5. Toeslagen

Naast bovenstaande producten en arrangement zullen er toeslagen worden gecontracteerd. Het doel hiervan is de aanbieder meer flexibiliteit bieden om de intensiteit van ondersteuning af te stemmen op de behoefte die de inwoner op dat moment heeft.

Product	5.1 en 5.2 Toeslag individuele begeleiding PSY (licht en zwaar)
Omschrijving	<p>Deze toeslag kan als losse maatwerkvoorziening en aanvullend op individuele begeleiding specialistisch (product 1.2) worden ingezet bij inwoners met fluctuerende psychische en/of psychiatrische problematiek.</p> <p>De toeslag kan worden ingezet bij inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn/haar sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geheel zelfstandig besluiten te nemen; - geheel zelfstandig problemen op te lossen; - geheel zelfstandig de dagelijkse bezigheden te regelen / de regie te voeren; - geheel zelfstandig de dagelijkse routine en structuur aan te brengen; - anderen volledig te begrijpen en zichzelf voldoende begrijpelijk te maken.
Doel	<p>De toeslag heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de fluctuatie in de psychische en/of psychiatrische problematiek op te vangen door de aanbieder zonder dat hier een aanpassing in de beschikking nodig is.
Overig	N.v.t.
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De aanbieder moet 24 uur per dag bereikbaarheid kunnen garanderen en oproepbaar zijn indien de situatie van inwoner dit nodig acht. - Het is alleen mogelijk deze toeslag in te zetten indien u ook de individuele begeleiding specialistisch (1.1) kunt aanbieden afhankelijk van de persoonlijke capaciteiten en situatie van de inwoner. U dient zich voor zowel individuele begeleiding als deze toeslag in te schrijven.
Leveringsvorm	<p>Licht: Individuele begeleiding kan op locatie of in de thuissituatie worden geboden. Het is gebaseerd op 20 uur begeleiding specialistisch (PxQ) per jaar. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten van de inwoner.</p> <p>Zwaar: Individuele begeleiding kan op locatie of in de thuissituatie worden geboden. Het is gebaseerd op 60 uur begeleiding specialistisch (PxQ) per jaar. De omvang is afhankelijk van de beoogde resultaten in combinatie met de persoonlijke capaciteiten van de inwoner.</p>
Doelgroepen	PSY waarbij het gaat om inwoners die hierbij regelmatig individuele begeleiding basis nodig hebben, maar waarbij door de fluctuerende beperkingen af en toe de omvang hiervan op- en/of afgeschaald dient te worden.
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	Licht: 10A12 Zwaar: 10A15
Tarieven	€60,60 per uur.
Betaling	Genoemde tarieven per uur en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg. Er is een maximum van respectievelijk 20 uur (licht) en 60 uur (zwaar) beschikbaar voor de periode van 12 maanden. Niet gedeclareerde uren kunnen niet op een later tijdstip worden opgenomen en worden niet betaald.

Product	5.3 Toeslag assistentie bij dagbesteding
Omschrijving	<p>Deze toeslag kan ter aanvulling worden ingezet bij inwoners die deelnemen aan dagbesteding, waarbij gedurende de dagbesteding het volgende van toepassing is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De inwoner heeft <i>structureel en meerdere malen per dagdeel intensieve professionele assistentie</i> nodig bij de persoonlijke verzorging. Hierbij kan o.a. gedacht worden aan ondersteuning bij toiletgang. - De inwoner heeft <i>structureel</i> en meerdere malen per dagdeel intensieve <i>professionele</i> ondersteuning nodig voor de bijsturing of voorkomen van uitingen in communicatief en/of cognitief functioneren die een verstorend effect hebben op de inwoner, de groep of de omgeving.
Doel	Het op locatie kunnen bieden van professionele assistentie bij de persoonlijke verzorging, of het kunnen bieden van de professionele ondersteuning die nodig is om een verstorend effect op de groep te voorkomen door gedragingen of uitingen van de inwoner. Dit biedt tevens flexibiliteit aan de toegang om intensiteit van de ondersteuning aan te passen afhankelijk van de capaciteiten van de inwoner.
Overig	<p>Elk toegekend dagdeel dagbesteding kan alleen ter beoordeling van de toegang middels deze toeslag worden opgehoogd.</p> <p>Genoemd tarief is niet van toepassing bij het arrangement 4.1. Indien assistentie bij dagbesteding dient te worden ingezet voor deze doelgroep (PG) dan zal gekozen worden voor losse producten.</p>
Aanvullende eis(en)	N.v.t.
Leveringsvorm	n.v.t.
Doelgroepen	PG, SOM, (L)VG, LG, NAH, PSY
Groepsgrootte	n.v.t. Omdat het een toeslag betreft heeft de grootte van de groep, het aantal uren per dagdeel, etc. geen invloed op het tarief.
Productcode(s)	10A00
Tarieven	€10,00 per dagdeel
Betaling	Genoemde tarieven per dagdeel dagbesteding (producten 2.1 t/m 2.3) en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverde zorg.

Vervoer

Voor deze aanbesteding geldt dat het vervoer voor dagbesteding, zo nodig, wordt geregeld door de opdrachtnemer.

De komende periode onderzoekt opdrachtgever of er een verbinding kan worden gemaakt met het Regiovervoer Midden-Brabant. Opdrachtgever wil de mogelijkheid open houden om direct na of, zo mogelijk al, gedurende de looptijd van deze contractperiode het vervoer of een gedeelte hiervan onder te brengen bij het Regiovervoer.

Om deze beweging tot stand te brengen en de opdrachtnemer hierop voor te bereiden, informeren wij u over de achtergronden van het Regiovervoer Midden-Brabant en over de benodigde medewerking van de inschrijver.

Regiovervoer Midden-Brabant: Bravo regiemodel

Enige jaren geleden is een gezamenlijke visie vastgesteld op de uitvoering van het doelgroepenvervoer in de regio Hart van Brabant. De visie vormt de basis voor de invulling van het huidige regionale vervoersmodel dat medio 2017 van start is gegaan (zie: www.regiovervoermiddenbrabant.nl).

De komende jaren zetten de gemeenten stappen in efficiency in de uitvoering van vervoer. Dit betekent dat het vervoerssysteem, zo mogelijk en indien zinvol, uitgebreid zal worden met andere vervoersvormen zoals het vervoer van en naar Wmo-dagbesteding.

Het is niet met zekerheid gezegd dat combinatie voordeel in zich heeft. Daarvoor is een analyse van de vervoersstromen nodig. Om deze analyse uit te kunnen voeren zijn gegevens nodig over de aard en omvang van het vervoer inclusief kenmerken van de gebruikers (inwoners) die van invloed zijn op het vervoer. Ook willen we van de inschrijver vernemen wat zij vinden van de ambitie om de inwoners dagbesteding gebruik te laten maken van het Regiovervoer. Om die reden zijn voor de inschrijver drie zaken relevant:

- Inschrijver wordt gevraagd gedurende de contractperiode relevante informatie over de aard en omvang van het vervoer aan te leveren bij de Opdrachtgever. Er zal hiertoe een format worden aangeleverd. Gedurende de looptijd van het contract kan de gemeente u meermaals verzoeken om dit format in te vullen dan wel te actualiseren.
- De Opdrachtgever kan samen met de inschrijver gedurende de looptijd van dit contract een proef of pilot uitvoeren om na te gaan of combinaties mogelijk zijn met het Regiovervoer Midden-Brabant. Mogelijk dat de inschrijver hiervoor wordt benaderd/gevraagd. Geïnteresseerde inschrijvers kunnen zich aanmelden bij de opdrachtgever om gezamenlijk op kleine schaal de mogelijkheden te verkennen en ervaringen op te doen.
- De Opdrachtgever kan besluiten tijdens of na afloop van deze contractperiode het product vervoer voor bepaalde inwoners niet langer af te geven via een beschikking. Indien mogelijk wordt het vervoer voor de betreffende inwoner dan ondergebracht bij het eigen Regiovervoer Midden-Brabant.

We informeren u vast over deze mogelijkheid zodanig dat u hier rekening mee kunt houden.

Product	5.4 en 5.5 Vervoer dagbesteding
Omschrijving	<p>Vervoer dagbesteding is bedoeld om inwoners met een indicatie voor dagbesteding op grond van de Wmo te vervoeren tussen hun thuisadres en de locatie van de dagbesteding. De aanbieder is verplicht (rolstoel)vervoer te organiseren bij het aanbieden van de dagbesteding.</p> <p>Het algemene uitgangspunt is om de dagbesteding in de <i>nabije</i> omgeving van de inwoner te laten plaatsvinden. Als blijkt dat dit lokaal niet mogelijk is, bestaat de mogelijkheid om de dagbesteding regionaal te organiseren.</p> <p>Vervoer van en naar dagbesteding biedt ondersteuning aan inwoners die als gevolg van hun beperking(en) (nog) niet, op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke voorzieningen of algemene voorzieningen, in staat zijn om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De locatie van de dagbesteding te bereiken. - Thuis te komen vanuit de locatie van de dagbesteding.
Doel	<p>Vervoer dagbesteding heeft tot doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het kunnen bezoeken van de locatie van dagbesteding. - Het thuis kunnen komen vanaf de locatie van dagbesteding.
Overig	<p>Soorten vervoer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personenvervoer - Vervoer per rolstoel
Aanvullende eis(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Dagbesteding wordt indien noodzakelijk in combinatie met vervoer afgegeven. Dat wil zeggen dat indien u dagbesteding aanbiedt u ook de mogelijkheid biedt om het vervoer te regelen. De toegang beoordeelt of een indicatie voor vervoer wel/niet noodzakelijk is. - In het arrangement (4.1) is vervoer opgenomen en wordt niet afzonderlijk geïndiceerd.
Leveringsvorm	n.v.t.
Doelgroepen	PG, SOM, (L)VG, LG, NAH, PSY
Groepsgrootte	n.v.t.
Productcode(s)	<p>Personenvervoer: 08A03</p> <p>Rolstoelvervoer: 08A04</p>
Tarieven	<p>Personenvervoer €13,27 per dag</p> <p>Rolstoelvervoer €26,54 per dag</p>
Betaling	Genoemde tarieven per dag (heen en retour) en betaling achteraf op basis van daadwerkelijk geleverd vervoer.

B. Bestaande producten die voor 2019 worden verlengd

Om te zorgen voor een soepele overgang van de huidige contractering (2018) naar de nieuwe contractering (2019) worden lopende beschikkingen waar mogelijk omgezet naar de nieuwe producten. Waar dit niet mogelijk is, zoals bij de dagbesteding, worden de huidige producten (2018) gehandhaafd tot einddatum beschikking doch tot uiterlijk 31 december 2019. Voor beschikkingen die na 31 december 2019 aflopen zal in de loop van 2019 een herindicatie plaatsvinden op basis van de nieuwe contractering.

Het betreft de volgende producten dagbesteding:

BEGELEIDING GROEP PG/SOM			
H531	WW 07101 LOZ H531	Dagactiviteit basis	dagdeel
H533 en H800 worden omgezet naar toeslag assistentie dagbesteding			
BEGELEIDING GROEP (L)VG			
H811	WW 07104 LOZ H811	Dagactiviteit (begeleiding) VG licht	dagdeel
H812	WW 07105 LOZ H812	Dagactiviteit (begeleiding) VG midden	dagdeel
H813	WW 07106 LOZ H831	Dagactiviteit (begeleiding) VG zwaar	dagdeel
BEGELEIDING GROEP LG			
H831	WW 07110 LOZ H831	Dagactiviteit (begeleiding) LG licht	dagdeel
H832	WW 07111 LOZ H832	Dagactiviteit (begeleiding) LG midden	dagdeel
H833	WW 07112 LOZ H833	Dagactiviteit (begeleiding) LG zwaar	dagdeel
BEGELEIDING GROEP PSY			
F125	WW 07116 LOZ F125	Dagactiviteit (begeleiding) LZA licht	dagdeel
LS001	WW 07117 LOZ LS001	Dagactiviteit (begeleiding) LZA midden	dagdeel

Zie voor productomschrijving op basis van de (relevante onderdelen van de) **beleidsregels CA-300-582 en CA-300-584 van de Nederlandse Zorgautoriteit**.

Een aanpassing hierop betreft F125 en LS001, die aanvullend als volgt zijn gedefinieerd:

DAGACTIVITEIT PSY				
F125	Dagactiviteit (begeleiding) LZA licht	Wmo	wijziging	Conform Nza-codering maar dan met name gericht op Educatieve en recreatieve activiteiten. Activiteiten worden in en nabij buurt (woonwijk) van de inwoner georganiseerd en hebben mede als doel dat begeleiding wordt afgebouwd naar het voorliggende veld. Groepsgrootte 8 personen of meer.
LS001	Dagactiviteit (begeleiding) LZA midden	Wmo	nieuw	Conform Nza-codering F125 maar dan met name gericht op arbeidsmatige activiteiten. Er is sprake van kleine groepen (ca. 4 personen) en er zal worden gestuurd op resultaten.

Bijlage 3 Conversietabel bestaande producten

WMO				
Code	Product code ZIN	Product 2018	Eenheid	Nieuw product 2019
BEGELEIDING INDIVIDUEEL				
H300	02101	Begeleiding	uur	1.1 indiv. begeleiding basis
H150	02102	Begeleiding extra	uur	1.2 indiv. Begeleiding specialistisch
H152	02103	Begeleiding NAH	uur	1.2 indiv. begeleiding specialistisch
H153	02104	Begeleiding gespecialiseerd	uur	1.2 indiv. begeleiding specialistisch
H305	02105	Begeleiding op afstand	uur	Vervalt
PERSOONLIJKE VERZORGING				
H126	03101	Persoonlijke verzorging (en begeleiding maaltijden)	uur	1.1 indiv. begeleiding basis
H127	03102	Persoonlijke verzorging extra	uur	Vervalt
H132	03103	Nachtverzorging	dagdeel	Vervalt
H136	03104	Persoonlijke verzorging zorg op afstand aanvullend	uur	Vervalt
H137	03105	Persoonlijke verzorging farmaceutische telezorg	uur	Vervalt
HULP BIJ HET HUISHOUDEN				
HBH1	01101	Hulp bij het huishouden 1 Waalwijk	uur	2.1 HBH1 (geldt alleen voor Waalwijk)
HBH2	01102	Hulp bij het huishouden 2	uur	2.2 HBH2
BEGELEIDING GROEP PG/SOM				
H533	07102	Module cliëntmerk PG (dagactiviteit)	dagdeel	5.3 Toeslag assistentie bij dagbesteding in combinatie met dagbesteding
H800	07103	Module cliëntmerk SOM ondersteunend (dagactiviteit)	dagdeel	5.3 Toeslag assistentie bij dagbesteding in combinatie met dagbesteding
VERVOER				
H803	08102	Vervoer dagbesteding/dagbehandeling V&V	dag	5.4 vervoer dagbesteding
H990	08103	Vervoer dagbesteding/dagbehandeling GGZ	dag	5.4 vervoer dagbesteding
H894	08104	Vervoer dagbest/dagbeh GHZ extramuraal	dag	5.4 vervoer dagbesteding
H895	08105	Vervoer rolstoel extramuraal	dag	5.5 vervoer dagbesteding rolstoel
VERBLIJF				
Z992	04101	Verblijfscomponent kortdurend verblijf GGZ	etmaal	Vervalt
Z993	04102	Verblijfscomponent kortdurend verblijf GHZ: VG en LG	etmaal	Vervalt
Z996	04104	Verblijfscomponent kortdurend verblijf V&V	etmaal	Vervalt

BEGELEIDING GROEP

Voor deze producten wordt geen conversie toegepast.

De producten begeleiding groep zoals gehanteerd in 2018, blijven voor 2019 bestaan in de vorm van een sterfhuisconstructie met uitzondering van H533 en H800. Voor nieuwe inwoners, voor inwoners voor wie de beschikking in 2019 afloopt en vanaf 2020 voor alle inwoners geldt een nieuwe indeling op basis van recreatieve dagbesteding, ontwikkelingsgerichte dagbesteding en arbeidsmatige dagbesteding. Dit zijn respectievelijk producten 3.1, 3.2 en 3.3.

Wat betreft de dagbesteding Zintuiglijk Gehandicapten (ZG), waarvoor in 2019 wordt aangesloten bij de landelijke contractering van de VNG.

Bijlage 4 Tarieven

Inleiding

Voor de berekeningen van de tarieven voor verschillende diensten van de WMO gaan we uit van een algemeen rekenmodel met daarbij behorende opslagen. We streven daarbij naar een reëel kostendekkend tarief. De uitgangspunten uit de 'AMvB reële prijs' liggen ten grondslag aan de tariefopbouw.

In deze bijlage leggen we uit hoe het algemeen rekenmodel opgebouwd is, met welke opslagen en percentages gerekend wordt en welke bronnen als referentiekader worden gebruikt.

Deze uitleg is generiek voor alle tarieven. Per product kunnen andere keuzes worden gemaakt die leiden tot vaststelling van het tarief, omdat specifiek productkenmerken hiertoe aanleiding geven.

Het proces

Met de gezamenlijke input vanuit de gemeentelijke afdelingen en voor een aantal producten in overleg met aanbieders zijn we gekomen tot een productenoverzicht zoals in DEEL 5 Bijlage 4 weergegeven.

Adjust Consulting is gevraagd de gemeenten te adviseren bij de onderbouwing van de tarieven om tot een reële prijs te komen. Omdat er verschillen zijn tussen aanbieders ten aanzien van kosten en productiviteit is gekozen zo veel mogelijk aan te sluiten bij landelijke onderzoeken zodat we een beter beeld krijgen van de gemiddelde te hanteren tarieven en opslagen. Voor de input van de loonkosten bestaat geen landelijke benchmark en hiervoor hebben we bij een mix van grote en kleine aanbieders uit verschillende branches een uitvraag gedaan naar de loonschalen waarin de medewerkers zijn ingedeeld voor de verschillende producten. Conform onderstaande toelichting hebben we een berekening gemaakt en de uitkomsten doorgenomen met een aantal aanbieders die hebben deelgenomen aan het onderzoek. In de gesprekken hebben we gekeken waar mogelijk nog aanpassingen nodig zijn. Op 12 april 2018 is voor alle potentiële inschrijvers een bijeenkomst georganiseerd waarin de resultaten en de onderbouwing zijn gepresenteerd (zie bijlage 6). Aanwezigen hebben tijdens de bijeenkomst en aansluitend nog de mogelijkheid gehad aanvullende input te leveren op de uitkomst. De input van de afzonderlijke gesprekken en de input vanuit de bijeenkomst zijn verwerkt en er is een advies uitgebracht aan de stuurgroep en het college van gemeente Waalwijk en Loon op Zand. De colleges van beide gemeenten hebben tenslotte de tarieven voor 2019 vastgesteld.

Uitgangspunten en onderbouwingen van de tariefcomponenten

Er zijn tal van bronnen te vinden waarin berekeningen zijn gemaakt voor de verschillende opslagen. De tariefcomponenten die wij gebruiken, komen uit verschillende rapporten. Deze rapporten zijn landelijk bekend en de uitkomsten komen veelal uit landelijke benchmarkonderzoeken of betreffen wettelijke percentages. Bij het maken van een keuze van een tariefcomponent wordt beargumenteerd aangegeven waarom deze keuze wordt gemaakt.

We hebben de volgende bronnen gebruikt:

1. Onderzoek 'Inzicht in tarieven WMO/jeugd, 2014 (KPMG)
2. Kostprijsonderzoek WLZ in opdracht van Nza en ministerie van VWS, 2018 (KPMG)
3. Artikel Slimme Overhead, 2016 (Berenschot)
4. Infographic Slimme Overhead, Goede Zorg, 2016 (Berenschot)
5. Artikel Overhead in de langdurige zorg; de feiten ...en de waarheid? 2018 (Berenschot)
6. Code verantwoordelijk marktgedrag Thuisondersteuning, augustus 2015 (Transitiecommissie Sociaal Domein)
7. Premies werkgeverslasten, 2018 (internet)
8. CAO's van diverse sectoren
9. Nibud 2017 "Wat geeft u uit aan voeding?"

Algemeen rekenmodel

In het rekenmodel worden diverse componenten meegenomen, waarbij de basis van het model wordt gevormd door de brutoloonkosten. Over de brutoloonkosten worden de overige tariefcomponenten berekend. Hieronder staat een de opbouw van het rekenmodel, met daaronder per onderdeel een toelichting op de tariefcomponenten.

Berekening Tarieven				
	Component	grondslag	Bijeenkomst 12 april	Definitieve berekening
Loonkosten	A	Conform CAO	input aanbieders	input aanbieders
Vakantiegeld	B	A	8%	8%
Eindejaarsuitkering	C	A	VVT 7,4% GHZ 7,05% GGZ 8,33%	VVT 8,33% (1-12-18) GHZ 7,05% GGZ 8,33% WMD 8,33%
* IKB	D	A (+ B)	x	WMD 1,67% (aanvullend op B en C) Overige branches 0%
* ORT	E	A	BGI en PTO 1% HBH 0% BGG 0%	BGI en PTO 1% BGG 0%
Bruto loonkosten	F	A + B + C + (D) + (E)		
Werkgeverslasten	G	F	25,64%	25,64%
Materiaalkosten	H	G	BGI, PTO en HBH 1,5% BGG 2,7%	BGI en PTO 1,5% BGG 2,7%
Kapitaalslasten	I	G	BGI, PTO en HBH 0% BGG 12,5%	BGI en PTO 5% BGG 12,5%
Overige kosten (reiskosten, opleidings- kosten, schoonmaak, 24 uurs bereikbaarheid, etc)	J	G	x	BGI spec. 6,5% overig 4%
Subtotaal	K	G+ H + I + J		
Overhead	L	K	VVT 16,4% GHZ 16,7% GGZ 21,6%	VVT 17,1% GHZ 16,2% GGZ 22,0% WMD ? (18,4%)
Productiviteit (in uren)	M		BGI, PTO en BGG 70% HBH 80%	BGI Basis 67,5% BGI Specialistisch 65% PTO 70% BGG 72,5%
Tarief per uur	N	L / M		
Marge	O	N	2,50%	2,50%
Tarief BGI Basis en PTO	P	N + O		
Aanvullend op BGI Specialistisch	Q	P	x	2,5% (niet onderbouwde) opslag.
Aanvullend BGG				
Aanwezigheid per dagdeel	R		4 uur	4 uur
Groepsgrootte	S		Recreatief 8 personen Ontwikkelingsgericht 6 personen Arbeidsmatig 6 personen	Recreatief 8 personen Ontwikkelingsgericht 6 personen Arbeidsmatig 6 personen
Kosten per deelnemer	T	P * R / S		
Broodmaaltijd	U		€ 0,82 per dagdeel	€ 0,82 per dagdeel
Tarief BGG	V	T + U		
Aanvullend op BGG Recreatief	W	V	x	9% (niet onderbouwde) opslag.
HBH	Voor de tarieven HBH hebben wij gerekend met de landelijke rekentool die door zorgaanbieders HBH is ingevuld.			

BGI - Begeleiding Individueel

PTO - Praktische thuisondersteuning

HBH - Hulp bij het huishouden

BGG - Begeleiding groep

(A) Loonkosten

De basis van de loonkosten wordt bepaald door de meeste recente, van toepassing zijnde CAO en de inschaling. De te hanteren CAO wordt afgeleid van het product dat wordt ingekocht. Voor de inschaling wordt uitgegaan van de aangeleverde FWG en bijbehorende trede.

Uit de uitkomsten van het kostprijsonderzoek blijkt dat de loonkosten BGI basis en BGI specialistisch dicht bij elkaar liggen in de GHZ, GGZ en WMD (VVT levert geen begeleiding specialistisch). Aanbieders geven in enkele gevallen ook aan, dat veelal met dezelfde medewerkers wordt gewerkt en dat het verschil meer zit in het aantal uren begeleiding dat nodig is.

(B) Vakantiegeld

Ter bepaling van deze tariefcomponent wordt het opslagpercentage conform de CAO gehanteerd. Voor alle CAO's is dit 8%.

(C) Eindejaarsuitkering (EJU)

Ter bepaling van deze tariefcomponent wordt het opslagpercentage conform de CAO gehanteerd. Deze opslag varieert van 7,05% GHZ tot 8,33% GGZ en WMD. Voor VVT is een aanpassing gemaakt van 7,4% naar 8,33% conform wijziging cao op 1 december 2018.

(D) Individueel Keuzebudget (IKB)

Voor aanbieders die werken met cao WMD waarin een IKB is opgenomen, is gerekend met een extra opslag. Omdat het percentage niet eenduidig is te berekenen (afhankelijk van aantal werknemers overgangsregeling seniorenverlof) is gerekend met circa 18% minus vakantiegeld (8%) en minus EJU (8,33%).

(E) Onregelmatigheidstoeslag (ORT)

De onregelmatigheidstoeslag wordt alleen meegenomen indien dit voor het betreffende product redelijkerwijs van toepassing is. Voor het berekenen van de ORT wordt een percentage van 1% gehanteerd voor BGI en PTO. Hierbij wordt uitgegaan van toeslagen conform CAO maar verrekend over alle inwoners. We verwachten dat in de praktijk voor slechts een zeer klein percentage inwoners daadwerkelijk nodig is. Bij BGG is normaliter geen sprake van een ORT en wordt een percentage van 0% gehanteerd.

Tijdens de bijeenkomst werden vragen gesteld over soms noodzakelijke begeleiding in de avonduren. We hebben daarom onderscheid gemaakt tussen ORT, 24 uur bereikbaarheid, 24 uur beschikbaarheid en crisis. Voor 24 uur bereikbaarheid bij BGI specialistisch is een toeslag opgenomen (zie J). 24 Uur beschikbaarheid en hulp bij crisis worden in deze aanbesteding niet gevraagd.

(G) Werkgeverslasten

De werkgeverslasten worden bepaald op basis van de volgende percentages (peildatum: januari 2018).

Component	Percentage	bron
Basispremie WAO/WIA	+ 6,27%	https://www.uwv.nl/werkgevers/bedragen-en-premies
Premie WW	+ 2,85%	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-66804.html
Gedifferentieerde premie WGA	+ 0,77%	https://www.uwv.nl/werkgevers/bedragen-en-premies
Pensioenbijdrage werkgever	+ 12,1%	https://www.pfzw.nl/Werkgevers/premie-en-factuur/premiepercentages-en-franchises/Paginas/premiepercentages.aspx De premiepercentages voor 2018 zijn: <ul style="list-style-type: none">• ouderdomspensioen : 23,5%• arbeidsongeschiktheidspensioen : 0,7% Waarvan 50% door werkgever
Werkgeversbijdrage ZVW	+ 6,90%	https://www.adp.nl/kennis/wet-regelgeving/tarieven-premies/2018/
Sectorfonds	+ 0,64%	https://www.adp.nl/kennis/wet-regelgeving/tarieven-premies/2018/premie-sectorfonds/

Kinderopvangtoeslag	+ 0,50%	https://www.uwv.nl/werkgevers/bedragen-en-premies
Werkhervattingskas	+ 0,61%	https://www.uwv.nl/werkgevers/bedragen-en-premies/detail/gedifferentieerde-premie-werkhervattingskasparameters
Franchise-effecten	- 5%	https://www.loon.nl/loon/BijlageA.html

(H) Materiële kosten

Het betreft kosten die gemaakt worden in de uitvoering van de directe zorg- en hulpverleningstaken. De component Materiële kosten wordt extra meegenomen in het tarief wanneer gebruik van materiaal een *noodzakelijk onderdeel is om de zorg te verlenen*. Er wordt hiervoor een percentage gehanteerd voor 1,5% bij BGI, PTO en HBH en van 2,7% voor BGG (bron: KPMG 2014).

Ook in de overheadkosten is een klein percentage materiële kosten opgenomen.

(I) Kapitaalslasten

Kapitaallasten worden gedefinieerd als de rente-, aflossings- en onderhoud- en afschrijvingskosten voor huisvesting. De component Kapitaallasten wordt extra meegenomen in het tarief wanneer een gebouw een *noodzakelijk onderdeel is om de zorg te verlenen* zoals bij BGG. Er wordt voor BGG een percentage gehanteerd van 12,5% (bron: KPMG 2014).

Tijdens de bijeenkomst wordt aangegeven dat ook bij BGI en PTO sprake is van de noodzakelijkheid van een gebouw i.v.m. ondersteunende diensten, overleg en trainingen. Voor deze producten is een toeslag van 5% gehanteerd (bron: KPMG 2014).

(J) Overige kosten

Tijdens de bijeenkomst op 12 april en in gesprekken met een aantal aanbieders zijn nog een aantal (onderbouwde) aanvullingen op het model gegeven. Het betreft o.a. toeslagen voor de opleidingskosten, reiskosten, schoonmaak bij dagbesteding en een 24 uur bereikbaarheid bij BGI specialistisch. De opleidingskosten hebben we voor alle producten gelijkgesteld (bron KPMG 2014). De reiskosten voor BGG liggen lager dan voor BGI maar daartegenover zijn er extra kosten m.b.t. schoonmaak bij BGG die niet in de overhead van de Benchmark Care van Berenschot zijn meegenomen.

Voor BGI specialistisch hebben we een extra toeslag gehanteerd omdat er sprake is van een 24 uren bereikbaarheid en mogelijk hogere trainingskosten (deels reeds verrekend omdat 2% over loonkosten bij specialistische begeleiding hoger uitkomt dan bij basis).

Bij BGI specialistische vragen wij zoals aanbieders hebben aangegeven 24 uur bereikbaarheid. Dat betekent dat als er vragen zijn, de aanbieder 24 uur (telefonisch) bereikbaar dient te zijn om vragen te beantwoorden. Hierbij gaat het dus niet om een crisissituatie. Oorspronkelijk was de bereikbaarheid als aparte toeslag opgenomen die alleen gedeclareerd kon worden op het moment dat deze wordt ingezet. We realiseren ons dat dit bij weinig inzet niet kostendekkend is. We hebben daarom besloten om op het tarief specialistische begeleiding een structurele toeslag te zetten voor deze 24 uur bereikbaarheid. Het betreft hier een toeslag voor alle inwoners voor alle uren waar in werkelijkheid het over een klein percentage inwoners met een beperkt aantal uren gaat, zodat we denken met een reëel tarief te rekenen.

(L) Overhead

Er zijn diverse bronnen waar de overheadkosten in worden uitgesplitst en uitgerekend. Als opslag voor de overhead gaan we uit van de percentages die Berenschot hanteert. Berenschot voert jaarlijks een grote benchmark uit voor instellingen in de Care. Vanwege de omvang van dit onderzoek zijn deze overheadpercentages een goede indicator voor wat als redelijke opslag voor overhead mag worden verondersteld. Het doel is om een realistisch uitgangspunt te kiezen dat ervan uitgaat dat organisaties zo efficiënt mogelijk werken.

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primair proces. In de opslag overhead zitten onder andere kosten zoals;

- Personeel algemene administratieve functies (administratie, automatisering, HRM, etc.)
- Management en leidinggevende functies
- Personeel Terrein- en gebouwgebonden functies (technische dienst)
- Materiële overheadkosten

In deze kosten zitten tevens onder de personele kosten algemene en administratieve functies tevens de kosten voor administratie en rapportageverplichtingen die uit de aanbesteding voortvloeien.

Berenschot neemt de kosten voor o.a. schoonmaak en keukenpersoneel niet mee in de overheadkosten omdat zij dit zien als direct cliëntgebonden uren bij verblijf. Het betreft in de Wmo geen verblijf maar bij dagbesteding hebben we een percentage voor schoonmaakkosten meegenomen in de opslag overige kosten (zie J).

Bij het vaststellen van de overheadpercentages laat de Benchmark twee uitgangspunten zien. Het gemiddelde percentage voor wat in de betreffende branche gebruikelijk is en een lagere ambitieuze waarde omdat in een kwart van de organisaties de overheadkosten lager zijn dan het gebruikelijke percentage. Dit betreft de zogenaamde kwartielscore.

We hebben als voorbereiding op de bijeenkomst op 12 april de volgende in de branche gebruikelijke percentages (2015) gehanteerd:

<i>Sector</i>	<i>Opslag Overhead</i>
VVT	16,4%
GHZ	16,7%
GGZ	21,6%

Vanuit de bijeenkomst is door een aanbieder onderbouwd dat het percentage VVT voor 2016 (benchmark 2017) hoger ligt op 17,1%. Dit percentage is daarom in het definitieve model aangepast. Tevens hebben we een recent artikel gevonden van Berenschot waaruit ook de percentages voor GHZ en GGZ worden genoemd voor 2016 (benchmark 2017). De percentages zijn als volgt aangepast: VVT 17,1% - GHZ 16,2% - GGZ 22%. Voor WMD is gerekend met een gemiddelde van de andere drie branches, zijnde 18,4%.

De benchmark geeft tevens aan dat de verwachting is dat de percentages overhead de komende jaren waarschijnlijk zullen dalen met name door meer gebruik te maken van ICT oplossingen. Tenslotte willen we opmerken dat het percentage overhead in samenhang met de productiviteit dient te worden bekeken.

(M) Productiviteit / Werkbare uren

Om tot een waarde voor productiviteit te komen worden de werkbare uren bepaald. Als algemene norm gaan we uit van 70% werkbare uren op basis van een 36-urige werkweek (jaarbasis 1872 uur), met correcties voor vakantie, scholing, verzuim en niet-clientgebonden uren zoals overleg en reistijd.

Als referentiekader gebruiken we de uitkomsten van KPMG (2014).

<i>per sector obv KPMG rapport</i>	<i>bandbreedte</i>	<i>Gemiddeld %</i>	<i>Uren obv gemiddeld</i>
VVT	64 - 72%	68%	1273
HV	76 - 82%	79%	1479
JGZ	66 - 71%	68,5%	1282
WMD	66 - 71%	68,5%	1282
JZ	59 - 64%	61,5%	1151

Tijdens de bijeenkomst wordt aangegeven door aanbieders dat we een onderscheid moeten maken tussen BGI en HBH enerzijds (meer reistijd en administratie) en BGG anderzijds. Daarnaast dient bij complexere problematiek (BGI specialistisch) meer geregeld te worden voor de inwoner. Ook in de tarievenopbouw van de gemeente is bij BGG gerekend met 4 uur aanwezigheid per dagdeel waar minimaal 3 uur directe begeleiding wordt verwacht. Gedurende een deel van deze extra tijd, kunnen administratieve taken worden uitgevoerd wat invloed heeft op de totale productiviteit.

Aanbieders HBH geven aan dat productiviteit hoger ligt in deze branche, waardoor we met een hoger percentage rekenen. We hanteren de volgende indeling voor 2019:

BGI Basis	67,5%
BGI Specialistisch	65%
PTO	70%
BGG	72,5%

(O) Marge

Voor een gezonde bedrijfsvoering is enige marge noodzakelijk. De marge is ter dekking van risico en ter bevordering van innovatie. Het gemiddelde in de branche ligt op 1,9%, maar als opslag nemen we hiervoor een percentage van 2,5% conform het uitgangspunt dat verzekeraars hanteren. (bron:

<https://www.actiz.nl/feiten-cijfers-ouderenzorg/financiele-positie-zorgorganisaties-vvt>

Hierbij willen we opmerken dat een hogere marge binnen dit model mogelijk is indien aanbieders op een efficiënte manier kunnen werken waarbij bijvoorbeeld de productiviteit stijgt of materiaalkosten, overhead of kapitaallasten lager liggen.

(Q) Aanvullend BGI Specialistisch

Tijdens de bijeenkomst op 12 april en de geleverde input wordt door de aanbieders aangegeven dat het tarief voor BGI specialistisch hoger zou moeten liggen dan uit de berekening blijkt. Er zijn ook aanbieders die aangeven dat met dezelfde medewerkers als voor BGI basis wordt gewerkt en dat het verschil meer zit in het aantal uren begeleiding dat nodig is. We hebben geen landelijke onderzoeken kunnen vinden waaruit het verschil zou kunnen blijken. Ook aanbieders hebben de argumenten niet met bv cijfers uit de branche kunnen onderbouwen. Daardoor kunnen we alleen uitgaan van de door aanbieders aangeleverde loonschalen en bijbehorende tredes.

Tijdens de bijeenkomst geeft een kleine meerderheid aan dat een verschil aan BGI basis en BGI specialistisch wel wenselijk blijft en de gemeente daarvoor ook andere eisen aan het personeel mag stellen.

Om toch gehoor te geven aan de input van de aanbieders is besloten in het rekenmodel een extra (niet onderbouwde) toeslag van 2,5% te hanteren voor BGI specialistisch om tot een reëel tarief te komen waarbij kwaliteit en continuïteit zijn geborgd.

Aanvullend BGG

(R) Aanwezigheid per dagdeel

Conform de productomschrijving bestaat een dagdeel uit 4 uur. Dit betekent dat voor inwoners minimaal 4 uur per dagdeel begeleiding *aanwezig* dient te zijn indien de inwoner dit wenst. Hierop zijn ook de tarieven gebaseerd.

In de praktijk komt het voor dat hiervan wordt afgeweken m.n. waar het gaat om recreatieve dagbesteding. Naast de 4 uur aanwezigheid van begeleiding, hanteren we de norm dat de directe begeleiding van inwoners bestaat uit minimaal 3 uur begeleiding per dagdeel.

(S) Groepsgrootte

De groepsgrootte is gebaseerd op de gemiddelde groepsgrootte die afgelopen jaren is gehanteerd conform NzA, de groepsgrootte gehanteerd in het onderzoek 'Inzicht in tarieven WMO/jeugd, 2014 (KPMG) en bij uitvraag die door de gemeente is gedaan bij aanbieders. Het gaat hierbij om het aantal inwoners per betaalde fte die de groep begeleidt. In de productomschrijving wordt aangegeven van welke groepsgrootte de gemeente uitgaat. De gemeente ziet er op toe dat als de groepsgrootte sterk afwijkt (te grote groepen per betaalde fte) dit ten koste kan gaan van de kwaliteit van dienstverlening voor een maatwerkvoorziening. De gemeente zal hierop passende maatregelen nemen.

(U) Broodmaaltijd

Bij deze component is uitgegaan van de cijfers van het Nibud 2017 <https://www.nibud.nl/consumenten/wat-geeft-u-uit-aan-voeding/>. Hierbij is het bedrag van € 1,64 per persoon gehanteerd voor een broodmaaltijd voor 2-persoons huishoudens, leeftijd 70+.

(-) No-show

Tijdens de bijeenkomst op 12 april zijn vragen gesteld over een correctiefactor voor no-show op te nemen in het tarief omdat het als een bedrijfsrisico wordt gezien. De gemeente heeft besloten deze factor niet toe te passen omdat aanbieders de mogelijkheid hebben de kosten hiervoor bij de inwoner te verhalen. In de praktijk komt dit vrijwel nooit voor omdat dit kan leiden tot zorgmijdend gedrag. Het is niet aan de gemeente om iets aan te geven over de bedrijfsvoering van de aanbieder en het is aan de aanbieder inwoners te stimuleren om wel aanwezig te zijn.

Een deel van de verrekening zit in het percentage productiviteit. Om nog verder tegemoet te komen aan de aanbieders is daarom besloten de groepsgrootte niet op een vast aantal inwoners te stellen, zodat aanbieders hiermee kunnen compenseren. We gaan uit dat aanbieders voldoende ervaring hebben om de daadwerkelijk aanwezigheid en om daarmee de groepsgrootte te kunnen bepalen.

Tevens geldt dat door een correctiefactor in het tarief op te nemen juist de inwoner die wel aanwezig is een hogere eigen bijdrage betaalt. Dit wordt niet wenselijk geacht.

(W) Aanvullend BGG Recreatief

Tijdens de bijeenkomst op 12 april en de geleverde input wordt door de aanbieders aangegeven dat het tarief voor BGG Recreatief hoger zou moeten liggen dan uit de berekening blijkt. We hebben geen landelijke onderzoeken kunnen vinden waaruit het verschil zou kunnen blijken. Ook aanbieders hebben de argumenten niet met bv cijfers uit de branche kunnen onderbouwen. Daardoor kunnen we alleen uitgaan van de door aanbieders aangeleverde loonschalen en bijbehorende tredes.

Om toch gehoor te geven aan de input van de aanbieders is besloten in het rekenmodel een extra toeslag van circa 9% te hanteren (daarmee het tarief gelijk te stellen aan het tarief 2018) voor BGG Recreatief om tot een reëel tarief te komen waarbij kwaliteit en continuïteit zijn geborgd.

(-) Aanvullend HBH

Gezien de ontwikkelingen van een nieuwe cao en nieuwe loonschalen, hebben we gerekend met loonschalen en tredes 2019. We hebben uiteindelijk gekozen om HBH via de landelijke rekentool te berekenen waarbij wordt uitgegaan van het gemiddelde van de door de aanbieders aangeleverde tarieven.

We hebben onderzocht of we de twee producten willen samenvoegen tot 1 product. Door een aanbieder is tijdens de bijeenkomst van 12 april aangegeven dat het belangrijk blijft om te weten wanneer regievoering noodzakelijk is. Daarnaast zien we gedurende de looptijd van deze aanbesteding nog tariefsverschillen tussen HBH1 en HBH2. Er is besloten de producten voor HBH1 en HBH2 (nog) niet samen te voegen.

Voor Loon op Zand wordt middels deze aanbesteding alleen HBH2 gecontracteerd.

Aanvullende producten, arrangement en toeslagen

(X) Arrangement doelgroep dementie

De aanbieders hebben op de bijeenkomst dementie van 18 december 2017 aangegeven dat de gemiddelde begeleiding van een inwoner met dementie 4 dagdelen per week betreft. Soms is meer individuele begeleiding gewenst en minder dagbesteding en na verloop van tijd mogelijk alleen dagbesteding.

Het tarief is gebaseerd op 4 dagdelen dagbesteding recreatief en 2 dagen vervoer. Een dagdeel dagbesteding is inwisselbaar voor minimaal 45 minuten individuele begeleiding.

Het tarief voor dit arrangement komt hiermee op € 557,36 per 4 weken.

Zie ook de uitleg onder opbouw tarief BGG Recreatief (V en W) en Vervoer (-).

(Y) Toeslag PSY licht en zwaar (20 uur of 60 uur per jaar)

Het tarief komt overeen met het tarief voor individuele begeleiding specialistisch en kan alleen gefactureerd worden wanneer het daadwerkelijk is ingezet.

(Z) Toeslag assistentie bij dagbesteding

De toeslag bedraagt €10,00 per dagdeel en is gebaseerd op de uitkomst van de kostprijs (KP) uit het kostprijsonderzoek 2018 dat KPMG heeft uitgevoerd voor de WLZ.

(-) Vervoer

Het tarief voor vervoer naar de dagbesteding bedraagt € 13,27 per dag:

We hebben van aanbieders voor dit tarief weinig input gehad of input die niet met landelijke cijfers kon worden onderbouwd.

Dit tarief is gebaseerd op het tarief dat de gemeente betaalt voor doelgroepenvervoer voor inwoners zonder regiotaxipas. Omdat we de begeleiding zo dicht mogelijk bij de inwoner willen organiseren, zijn we uitgegaan van ritten binnen de gemeentegrenzen.

Voor rolstoelvervoer geldt een tarief van € 26,54 per dag. Dit tarief is gebaseerd op 2x het tarief personenvervoer.

Tijdens de gesprekken met de aanbieders werd wel benadrukt dat het voor hen erg belangrijk is dat het toegangsteam van de gemeente zeer kritisch kijkt – indien mogelijk afstemt met de aanbieder - of vervoer naar dagbesteding echt nodig is.

Tarieven 2019

Opdrachtgever contracteert bij opdrachtnemer geen aantallen eenheden per jaar (Q) maar komt wel een afgesproken tarief per eenheid overeen (P).

Alle tarieven zijn inclusief BTW. Indien en voor zover de opdrachtnemer BTW dient af te dragen is dit in de tarieven vervat.

Wat is in tarief opgenomen

Tarieven zijn inclusief alle bijkomende kosten en inclusief alle niet direct cliëntgebonden uren. Het betreft hier all-in tarieven voor de ondersteuning. Dat wil zeggen dat alle kosten die direct en/of indirect te maken hebben met de ondersteuningsbehoefte van inwoners verdisconteerd zijn in de prijs. Reguliere versnaperingen, rapportages, gesprekken met familie of (sociaal) netwerk, overhead, reis- administratie- ziektekosten, reistijden, overleg, etc. mogen niet:

- a. separaat in rekening worden gebracht bij de gemeente of inwoner;
- b. ten koste gaan van het geïndiceerde aantal uren/dagdelen/etmalen ondersteuning;
- c. ten koste gaan van de kwaliteit van de ondersteuning.

Vervoer

Tarieven voor dagbesteding zijn altijd in combinatie met tarieven voor vervoer. Dat wil zeggen dat indien u dagbesteding aanbiedt u ook, als de inwoner hierom verzoekt, een mogelijkheid biedt om het vervoer voor het separaat genoemde tarief te regelen.

Op- en afschalen

Gemeenten Waalwijk en Loon op Zand hechten grote waarde aan het ook op termijn betaalbaar houden van de zorg. Dit kan mede bewerkstelligd worden door het daar waar mogelijk afschalen van zorg. Dit kan door middel van het verkorten van ondersteuningsduur of zorgzwaarte.

Daarom geldt dat indien u voor individuele begeleiding specialistisch inschrijft u ook individuele begeleiding basis kunt leveren. Het is aan de toegangsteams om te bepalen of basis op gespecialiseerde zorg wordt ingezet.

Indexatie

Tarieven staan vast voor 2019. Voor 2020 en voor de mogelijke optiejaren zijn er geen automatische jaarlijkse nominale aanpassingen ten behoeve van loon - en prijsontwikkelingen. De hoogte van de indexatie is afhankelijk van mogelijke (nieuwe) CAO-afspraken (GGZ, GHZ, VVT of WMD), nieuwe loonschalen HV en indexatie van personele en overige kosten (waaronder overheadkosten).

Deze indexatie is noodzakelijk conform de AMvB Reële Kostprijs en is daarmee geen wezenlijke wijziging. De colleges nemen conform deze AMvB hierover jaarlijks een gezamenlijk besluit.

Hierbij neemt de opdrachtgever de volgende uitgangspunten in acht:

- Om in aanmerking te komen voor indexatie dient de nieuwe CAO te zijn voorgedragen door bonden en werkgevers voor een Algemeen Verbindend Verklaring (AVV). Aanbieders dienen zich, na vaststelling door het Rijk, te confirmeren aan de betreffende CAO's danwel minimaal gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden en beloning als de betreffende CAO te bieden.
- Indien opdrachtnemer aantoont dat voortzetting van de dienstverlening zonder wijziging van de hoogte van de vergoeding in redelijkheid niet van hem verlangd kan worden.
- Indexpercentages kunnen per product verschillen, gegeven de variabelen in loon- en prijsontwikkelingen.
- De wijziging brengt geen (wezenlijke) wijziging van algemene aard van de raamovereenkomst met zich mee.

Opdrachtgever zal opdrachtnemer tijdig informeren over de voorgenomen wijzigingen met betrekking tot indexaties en wijzigingen in tarieven.

Overzicht tarieven

In onderstaande tabel staan de producten en bijbehorende tarieven. Ook ziet u in deze tabel de uitkomsten van het kostprijsonderzoek in de kolom 'uitkomst model'. In de kolom 'opmerking' staat de toelichting indien is afgeweken van de uitkomsten van het kostprijsonderzoek.

Code	prod. Code	Product	Eenheid	Uitkomst Model	Opmerking	Tarief 2019
------	------------	---------	---------	----------------	-----------	-------------

BEGELEIDING INDIVIDUEEL

1.1	02A03	Begeleiding Basis	uur	€ 49,52		€ 49,80
1.2	02A05	Begeleiding Specialistisch	uur	€ 58,89	+ 2,5% (Q)	€ 60,60

Op Begeleiding specialistisch (1.2) kan alleen worden ingeschreven indien u ook Begeleiding basis (1.1) offreert.

HULP BIJ HET HUISHOUDEN

2.1	01A04	Hulp bij het huishouden 1 (alleen voor gemeente Waalwijk)	uur	€ 25,69		€ 25,80
2.2	01A05	Hulp bij het huishouden 2	uur	€ 28,09		€ 28,20
2.3	02008	Praktische Thuisondersteuning	uur	€ 36,26		€ 36,00

BEGELEIDING GROEP / DAGBESTEDING

3.1	07A11	Recreatieve dagbesteding	dagdeel	€ 25,88	+ 9% (W)	€ 28,20
3.2	07A12	Ontwikkelingsgerichte dagbesteding	dagdeel	€ 38,80	gemiddeld € 38,49	€ 38,50
3.3	07A13	Arbeidsmatige dagbesteding	dagdeel	€ 38,18		€ 38,50

Hierop kan alleen worden ingeschreven indien u ook vervoer dagbesteding offreert.

ARRANGEMENT

4.1	10A00	Arrangement dementie	traject	€ 520,24	+ 9% (W)	€ 557,36
-----	-------	----------------------	---------	----------	----------	-----------------

TOESLAGEN

5.1	02A23	Toeslag PSY licht (20 uur per jaar beschikking)	uur	€ 58,89	+ 2,5% (Q)	€ 60,60
5.2	02A25	Toeslag PSY zwaar (60 uur per jaar beschikking)	uur	€ 58,89	+ 2,5% (Q)	€ 60,60
5.3	07A01	Toeslag assistentie dagbesteding	dagdeel	€ 10,00		€ 10,00
5.4	08A03	Vervoer dagbesteding	dag	€ 13,27		€ 13,27
5.5	08A04	Vervoer dagbesteding rolstoel	dag	€ 26,54		€ 26,54

BEGELEIDING GROEP PG/SOM						
H531	WW 07101 LOZ H531	Dagactiviteit basis	dagdeel	€ 25,88	tarief 2018	€ 28,20

BEGELEIDING GROEP (L)VG						
H811	WW 07104 LOZ H811	Dagactiviteit (begeleiding) VG licht	dagdeel	€ 29,16	tarief 2018	€ 32,40
H812	WW 07105 LOZ H812	Dagactiviteit (begeleiding) VG midden	dagdeel	€ 37,53	tarief 2018	€ 42,00
H813	WW 07106 LOZ H813	Dagactiviteit (begeleiding) VG zwaar	dagdeel	€ 50,66	tarief 2018	€ 56,40

BEGELEIDING GROEP LG						
H831	WW 07110 LOZ H831	Dagactiviteit (begeleiding) LG licht	dagdeel	€ 29,16	tarief 2018	€ 32,40
H832	WW 07111 LOZ H832	Dagactiviteit (begeleiding) LG midden	dagdeel	€ 37,53	tarief 2018	€ 42,00
H833	WW 07112 LOZ H833	Dagactiviteit (begeleiding) LG zwaar	dagdeel	€ 50,66	tarief 2018	€ 56,40

BEGELEIDING GROEP PSY						
F125	WW 07116 LOZ F125	Dagactiviteit (begeleiding) LZA licht	dagdeel	€ 29,16	tarief 2018	€ 32,40
LS001	WW 07117 LOZ LS001	Dagactiviteit (begeleiding) LZA midden	dagdeel	€ 37,53	tarief 2018	€ 42,00

Bijlage 5 Verslag van marktconsultatie Dementie 18-12-2017

Op 18 december 2017 heeft er een marktconsultatie plaatsgevonden met de aanbieders die in gemeente Waalwijk begeleiding leveren aan de inwoner met dementie. In deze bijlage vindt u hiervan het verslag.

Aanwezig: Stichting Schakelring, Thebe wijkverpleging, Actiefzorg, Stichting Maasduinen, Stichting Zorgboeren Zuid, Zorgboerderij Ora et Labora, Beleid- en toegangsmedewerkers van gemeente Waalwijk.
Afwezig: Zorgboerderij Giersbergen, De Riethorst Stromenland, De Wever (casemanagement).
Zij krijgen het verslag toegezonden.

Introductie

Op 18 december 2017 heeft een vervolgbijeenkomst plaatsgevonden op de bijeenkomst die de gemeente Waalwijk op 7 november 2017 heeft georganiseerd. Bij de tweede bijeenkomst is er voor gekozen om met aanbieders rond de tafel te gaan om gezamenlijk te kijken hoe we de maatwerkondersteuning voor deze doelgroep en hun mantelzorgers voor 2019 vorm kunnen geven.

Aan de hand van de agenda van de bijeenkomst zullen nu de belangrijkste zaken die ter sprake kwamen tijdens de bijeenkomst worden benoemd.

Voor een overzicht van de zorgpaden verwijzen we naar het einde van deze bijlage.

Zorgpad 0 (preventie)

Uit gesprekken die de gemeente Waalwijk de afgelopen maanden met aanbieders heeft gevoerd blijkt dat wanneer inwoners zich bij de gemeente Waalwijk melden dat er vaak al veel bij hen aan de hand is. Inwoners krijgen daarmee dus vrij laat ondersteuning vanuit de Wmo. Dit is voor de gemeente aanleiding geweest om de mogelijkheden te verkennen ter verbetering van de preventie. De volgende mogelijkheden zijn onderzocht:

1. Dagactivering in het voorliggende veld

Dit onderwerp wordt in de vervolgbijeenkomst besproken.

2. Inloopspreekuur

Er is al een initiatief voor een inloopspreekuur bij het Buitenhuis van de Schakelring. Inwoners met dementie en hun mantelzorgers die vragen hebben kunnen op dit spreekuur terecht. Schakelring organiseert dit al vier jaar en merkt dat dit nu vruchten aan het afwerpen is vanwege het structurele element en het steeds meer bekendheid krijgt binnen Waalwijk.

Ook Maasduinen geeft aan in 2018 met een inloopspreekuur te starten bij het Antoniushof in Waalwijk.

Er worden zorgen uitgesproken over dat het inloopspreekuur niet laagdrempelig genoeg zou zijn voor de doelgroep.

De vraag is of de inloopsprekuren van de gemeente en andere aanbieders wel van voldoende toegevoegde waarde zullen zijn gezien het inloopspreekuur van Schakelring mogelijk al in de behoefte van de bewoners voldoet. Gemeente Waalwijk gaat dit verder onderzoeken.

3. Praktische thuisondersteuning / consulent dementie

Vanuit de aanwezigen kwam naar voren dat de naam "consulent dementie" kan leiden tot verwarring met de bestaande dementieconsulent.

In het kort verstaat de gemeente het volgende onder deze vorm van thuisondersteuning:

Het zou gaan om (een combinatie van);

- Aanbrengen van een dag-/ weekstructuur;
- Borgen van de continuïteit van het huishouden;
- Versterken / Uitbouwen van het sociaal netwerk;
- Indien nodig toeleiding naar huisarts en/of overdracht naar casemanager;
- Toeleden naar een zinvolle dagactivering;
- Handvatten geven t.b.v. de mantelzorger.

De gemeente Waalwijk wil graag een laagdrempelige inzet van de consulent dementie en vraagt de aanwezigen of zij het mogelijk en/of wenselijk achten om de huishoudelijk medewerker in te zetten voor de praktische thuisondersteuning voor inwoners met dementie of dat dit beter een vakinhoudelijke professional zou kunnen zijn die meer inhoudelijke kennis heeft over het ziektebeeld dementie. Een aanwezige geeft aan dat dit door een huishoudelijk medewerker ingevuld kan worden. Hierbij wordt de kanttekening geplaatst dat de verbinding met professionals snel moet worden opgezocht zodra iemand signalen van dementie begint te

vertonen. Een aanwezige geeft aan in dit verband in andere gemeenten steeds meer combinaties te zien van huishoudelijke zorg en vormen van begeleiding. De huishoudelijke medewerkers hebben in dit opzicht een signaalfunctie en zij worden ook getraind in een stukje begeleiding. Wat in dit verband moeilijk te bepalen is, is wanneer sprake is van het 'omslagpunt' naar het moment dat mensen echt behoefte hebben aan professionele begeleiding. Hiervoor dient dus aandacht te zijn voor een goede afstemming.

Ook weet het netwerk vaak niet wat de vervolgstappen zouden moeten zijn indien een inwoner te maken krijgt met dementie. Dit zou beter met de verschillende betrokken partijen moeten worden afgestemd. In dit verband wordt het raadzaam geacht om één aanspreekpunt aan te stellen om eventuele onduidelijkheden binnen het netwerk over de veelheid aan instanties zoveel mogelijk weg te nemen. Dit is een rol voor de Casemanager of POH-er maar kan ook de beoogde rol zijn voor de praktische thuisondersteuner. Vanuit de groep kwam daarnaast het idee om informatie over dit centrale aanspreekpunt aan de hand van folders te verspreiden met daarin tevens een (niet wisselend) telefoonnummer waar de doelgroep en hun mantelzorgers terecht kunnen voor informatie.

Zorgpad 1

1. Ondersteuning mantelzorg

Aanwezigen geven als aandachtspunt mee dat mantelzorgers vaak niet naar bijeenkomsten/trainingen of naar de mantelzorgcoach kunnen omdat ze het gevoel hebben dat degene voor wie ze zorgen, niet alleen kunnen laten. Mogelijk kan de mantelzorgcoach de samenwerking opzoeken met vrijwilligersorganisaties zodat mantelzorgers wel in staat zijn om de bijeenkomsten/trainingen te bezoeken.

Ook denkt men dat het van meerwaarde is als mantelzorgers feedback krijgen tijdens het feitelijk verlenen van zorg zodat hen een spiegel voor kan worden gehouden. Dit levert naar verwachting snel veel op omdat mantelzorgers zodoende bewuster worden van hun eigen handelen.

2. Maatwerk licht (arrangement)

Inwoners met dementie die zich in zorgpad 1 bevinden hebben over het algemeen niet meteen veel dagen dagbesteding nodig om ze aan het idee te laten wennen. Daarnaast zou er in het begin juist meer behoefte zijn aan meer individuele begeleiding om de zelfredzaamheid zo lang mogelijk vast te houden. Tevens aandacht voor de (directe) mantelzorger hoe met de situatie om te gaan vraagt een stuk individuele begeleiding. Na verloop van tijd kan er dan voor worden gekozen om de individuele begeleiding af te bouwen en meer dagbesteding te indiceren. De aanwezigen herkennen dit beeld, mede vanwege het feit dat mensen binnen de doelgroep het vaak onprettig vinden om meteen drie dagen naar dagbesteding te gaan. Wat hierbij ook mogelijk is, is dat de individuele begeleider de inwoner begeleidt naar dagbesteding, zodat de mantelzorger hier ook ontlast kan worden.

De vraag die de gemeente stelt is hoe een dergelijk arrangement eruit zou moeten zien voor inwoners binnen zorgpad 1. Er wordt o.a. aangegeven dat er als voorbeeld door een aanbieder wordt gewerkt met een inzet van ongeveer 20 uur individuele begeleiding in 3 maanden. Deze tijd wordt ingezet om inwoners met dementie zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren in hun eigen leefomgeving en om de thuissituatie zodanig in te richten dat deze kan voldoen in de behoefte van de inwoner. De ervaring leert dat inwoners per week 2 dagen dagbesteding krijgen en 1 inloophoudmoment hebben voor de ondersteuning thuis. Na overleg is de consensus binnen de groep dat het arrangement voor inwoners in zorgpad 1 kan inhouden dat er voor twee dagen dagbesteding per week wordt afgegeven, waarbij de aanbieder de mogelijkheid heeft deze dagbesteding in het beginstadium te vervangen voor individuele begeleiding. Daarnaast wordt aangegeven dat er bijvoorbeeld in Tilburg midden en zware arrangementen worden afgegeven voor de doelgroep. Het idee van Waalwijk is dat als er meer inzet nodig is dan het arrangement dat dit middels maatwerk van losse producten (zie zorgpad 2) kan plaatsvinden.

Zorgpad 2

1. Maatwerk Zwaar

Wat de gemeente Waalwijk ziet is dat er steeds hogere indicaties dagbesteding worden afgegeven, soms wel oplopend tot meer dan drie dagen. Vaak rijst hierbij de vraag of de zorg van een inwoner niet beter bij de WLZ kan worden ondergebracht. De gemeente ziet ook vaak dat inwoners de overstap naar de WLZ niet willen maken vanwege de hogere eigen bijdrage en minder zorguren die ze daarvoor krijgen met een volledig pakket thuis. Omdat het bij inwoners met dementie binnen zorgpad 2 vaak gaat om complexe problematiek is hier maatwerk vereist bij de inzet van o.a. dagbesteding of individuele begeleiding. De keuze van de gemeente is om niet te werken met een zwaarder arrangement maar met losse producten die per inwoner kunnen worden afgestemd. De gemeente stelt de vraag wat de ervaringen zijn bij de aanwezige aanbieders wat betreft de doorstroom van Wmo naar WLZ. Hierop wordt benoemd dat het vaak voorkomt dat inwoners te lang wachten met het aanvragen van een WLZ-indicatie, waardoor er uiteindelijk wachttijsten dreigen te ontstaan.

2. Hulp bij maaltijden

Er zijn slechts enkelen die binnen de gemeente Waalwijk nog hulp bij maaltijden krijgen. Bij hulp bij huishouden is het mogelijk dat de huishoudelijke hulp de maaltijd voor de inwoner verwarmt. Of de warme maaltijd ook daadwerkelijk wordt genuttigd door de inwoner zou het beste niet ondergebracht kunnen worden bij de huishoudelijke hulp omdat zij in het weekend deze begeleiding niet kunnen bieden. Voor de beperkt aantal inwoners voor wie dit wordt ingezet wil gemeente afspraken maken met bijvoorbeeld de wijkverpleging. Vaak zijn het namelijk inwoners die al thuisondersteuning hebben en waarbij de wijkverpleging regelmatig over de vloer komt. De aanwezigen hadden hier geen bezwaar op. Wel werd door een aanwezige benoemd dat de wijkverpleging het al erg druk heeft en dat we er gezamenlijk voor moeten waken dat er een niet nog grotere druk op hen komt te liggen. Door andere gemeenten wordt er met dit vraagstuk creatief omgegaan door het middageten om te draaien met de warme maaltijd, zodat de inwoners in ieder geval een grote maaltijd binnen hebben. Daarnaast wordt door de groep beaamd dat veel beter wordt gegeten wanneer men eet in groepsverband. Aansluitend hierop zou kunnen worden gezocht naar oplossingen. Gezien het geringe aantal inwoners is de vraag of dit efficiënt is om te organiseren.

Aanvullend

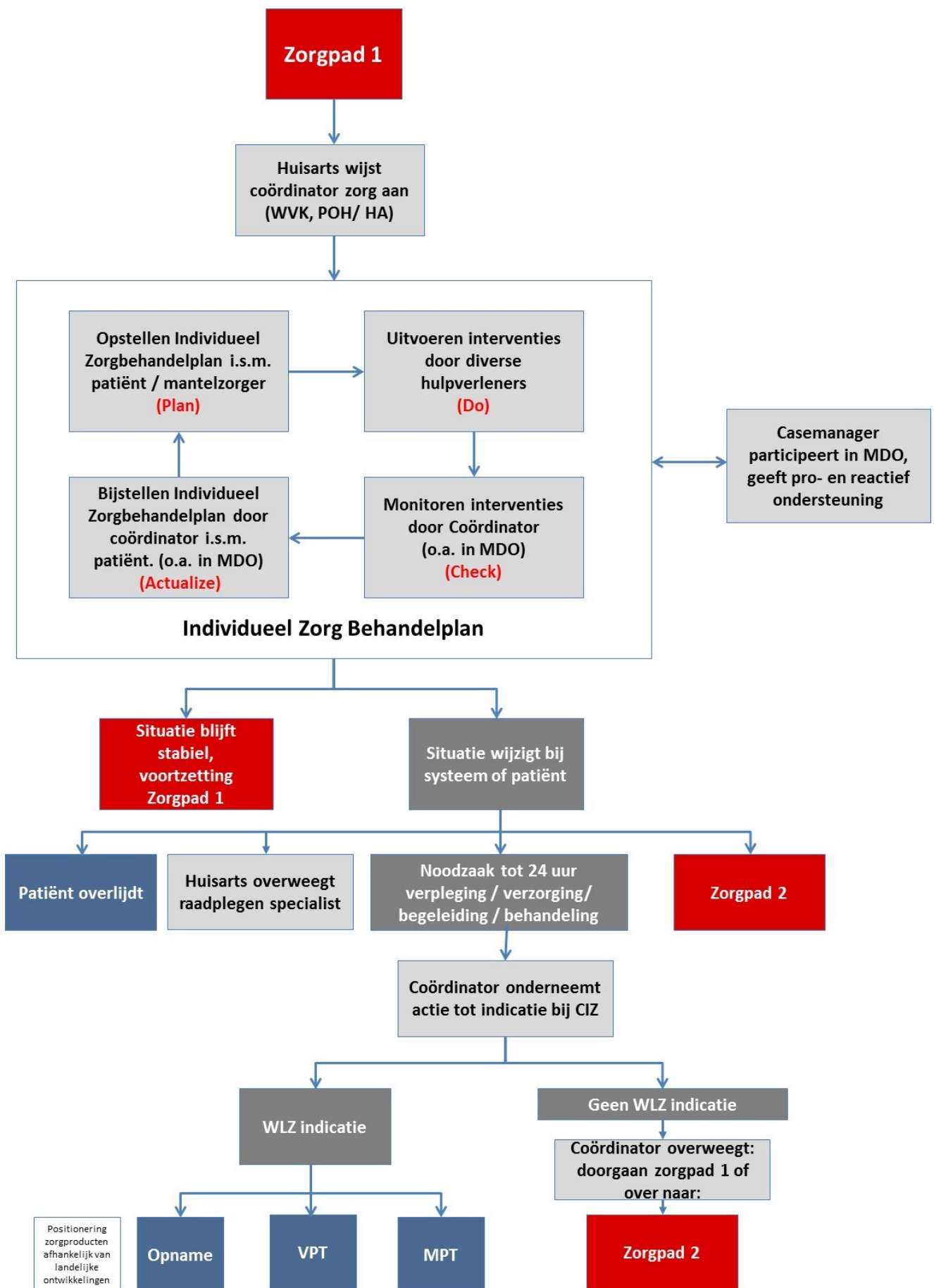
Aan aanwezigen wordt gevraagd of zij nog hiaten zien en of er nog andere begeleiding ingekocht dient te worden. Als voorbeeld wordt door de gemeente respijtzorg in de vorm van kortdurend verblijf genoemd. Aanwezigen geven aan dat er vrijwel geen meldingen zijn voor respijtzorg. Ook de gemeente heeft nauwelijks aanvragen en veelal vallen deze onder de ZVW. Voorstel van de gemeente is om dit onderdeel niet mee te nemen in de contractering voor 2019. Mocht de behoefte voor respijtzorg toch ontstaan dan kunnen hier afspraken op maat voor worden gemaakt met de gemeente.

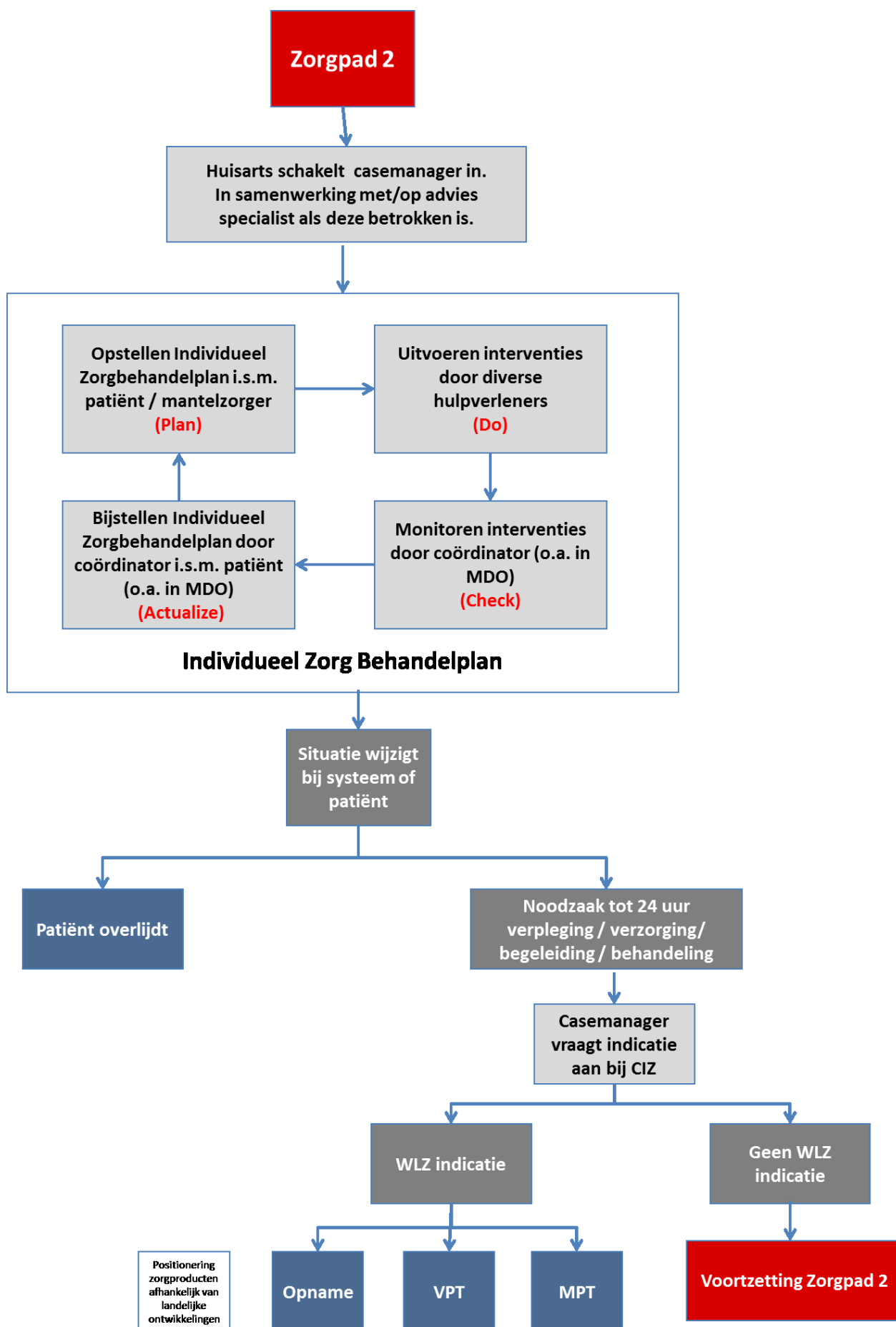
Overige opmerkingen

- Vanuit de wijkverpleging wordt de ketenaanpak dementie als 'een groot woud' omschreven en zou men graag meer duidelijkheid willen hebben over de sociale kaart en een verbetering van de informatievoorziening. Ook voor inwoners en hun mantelzorgers zou het helpen dat zij één aanspreekpunt hebben bij wie zij terecht kunnen. Zie hiervoor ook de uitwerking van de bijeenkomst van 7 november.
- Het biedt kansen voor de diverse betrokken partijen om afstemming te zoeken wat betreft de organisatie van het inloopspreekuur. Aanbieders en gemeente die een inloopspreekuur willen organiseren zouden er bijvoorbeeld over na kunnen denken om op roulatiebasis het inloopspreekuur te verzorgen. Het biedt in dit verband kansen voor aanbieders om afstemming/aansluiting te vinden met Schakelring omdat zij succes lijken te hebben met het inloopspreekuur.
- De gemeente laat de aanwezigen weten dat de toegang van Team WijZ qua structuur wat gaat veranderen waarbij aandacht is om het aantal aanspreekpunten te verkleinen. Dit kan bijdragen tot een verbetering van de communicatie en samenwerking tussen aanbieders en gemeente. Een van de aanwezigen zegt dat het van grote meerwaarde zou zijn als aanbieders met elkaar en met gemeente in gesprek blijven. Een telefoontje tussen partijen over een concrete casus kan hierbij al zorgen voor een betere afstemming. Op korte termijn zou hier het meeste winst te behalen zijn.

Zorgpaden bij dementie

Op de volgende pagina's vindt u een overzicht wat wij verstaan onder "de zorgpaden bij dementie". Deze gegevens zijn door zorgnetwerk Middenbrabant in samenspraak met o.a. aanbieders, Alzheimer Nederland en, huisartsengroepen voor regio Hart van Brabant opgesteld.

Karakterisering van de twee zorgpaden

Zorgpad 1	Zorgpad 2
<i>Kenmerken inwoner en/of diens systeem</i>	<i>Kenmerken inwoner en/of diens systeem</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Enkelvoudige dementie, laagcomplex • Stabiele situatie, d.w.z.: • Cliëntsysteem heeft <i>voldoende</i> draagkracht: • Sociaal netwerk voldoende aanwezig, geen overbelaste mantelzorger(s), familie communiceert onderling en stemt met zorgverlener(s) de inzet adequaat af • Betrokkenen weten op een natuurlijke manier met de dementie om te gaan • Er is bereidheid zorg te accepteren • Er is een beperkt aantal zorgverleners betrokken 	<ul style="list-style-type: none"> • dementie: hoog complex • Kwetsbaar evenwicht • Inwoner is alleenstaand • Inwoner met persoonlijkheidsproblematiek, vertoont gedragsproblemen • mijden van zorg, afweren van hulp • comorbiditeit • Systeemproblematiek. Kwaliteit sociaal netwerk: weinig tot geen contacten, of contacten ver weg, geringe draaglast mantelzorger / cliëntsysteem / sociaal netwerk; moeizame samenwerking binnen sociaal netwerk en tussen familie en zorgverleners • Veel betrokken zorgverleners / instanties, evt. moeizame samenwerking
<i>Aard begeleiding</i>	<i>Aard begeleiding</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Op weg helpen van de inwoner en mantelzorger(s) • (lokale) welzijnsvoorzieningen inschakelen • 1^e uitleg geven van dementie • Omgang met mantelzorger(s) die voldoende draagkracht heeft (hebben) • Mantelzorger helpen om inzet zorg te accepteren 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve(re) coördinatie van verschillende vormen van zorg en begeleiding • Intensievere aandacht voor het verkrijgen van indicatie(s) • Actieve rol naar alle betrokkenen, directief(ver) optreden, het voortouw nemen bij en intensieve begeleiding van het sociaal netwerk, de ontwikkeling en borging ervan als de dementie voortschrijdt (psycho-educatie) • Onderhandelen • Intensiever contact met huisarts/POH of wijkverpleging
<i>Regie en samenwerking</i>	<i>Regie</i>
<ul style="list-style-type: none"> • bij huisarts/POH of wijkverpleegkundige • huisarts/POH of wijkverpleegkundige kan als centrale zorgverlener de casemanager raadplegen; • mogelijkheid om casemanager bij MDO KO (deels) te laten aansluiten • coördinatie van de zorg 	<ul style="list-style-type: none"> • huisarts/POH of wijkverpleging verzoeken, evt. in samenspraak met specialist 2^e lijn – meestal de geriater - casemanager de regie te voeren • Samenwerking casemanager met huisarts/POH en/of wijkverpleegkundige blijft • Gestructureerde rapportage van cm-er → huisarts/PHO of wijkverpleegkundige • Neemt deel aan MDO K(wetsbare) O(udere) voor het onderdeel patiënten met dementie • Inschakelen en coördineren van de inzet van specialistische voorzieningen • Kan leiden tot een 'zorgpad 3', of tot opname (wordt hier niet verder uitgewerkt)

Voor de dia's van de presentatie verwijzen wij u naar een aparte bijlage / document dat u afzonderlijk op TenderNed kunt vinden.

1. Aansluiting Loon op Zand

De gemeente Loon op Zand is tot eind 2017 aangesloten geweest bij het Wmo-aanbestedingstraject Hart van Brabant. Het aanbestedingstraject van Hart van Brabant liep vertraging op en de gemeente Loon op Zand kon zich het risico van een eventuele vertraging niet permitteren. Loon op Zand had namelijk geen mogelijkheid om de huidige gecontracteerde partijen na 2018 te blijven contracteren. Voor de andere gemeenten aangesloten bij Hart van Brabant was dit wel mogelijk. Het alternatief voor Loon op Zand is gevonden door aan te sluiten bij het aanbestedingstraject van de gemeente Waalwijk. Deze keuze kon gemaakt worden, omdat de visie, het model waarop de aanbesteding gebaseerd is en de organisatie van de uitvoering van Waalwijk aansluiten bij die van Loon op Zand.

2. Presentatie: 'Wmo-beleidskeuzes'

De belangrijkste reden voor de gemeente Waalwijk om het huidige Wmo-aanbestedingstraject in gang te zetten is dat de contractperiode met de huidige gecontracteerde aanbieders per 31 december 2018 wordt beëindigd en er geen mogelijkheid bestaat tot verlenging ervan. Eerder heeft de gemeente Waalwijk ervoor gekozen om niet mee te doen met de regionale Wmo-aanbesteding die wordt vormgegeven met de andere gemeenten in het samenwerkingsverband Hart van Brabant. De reden om niet te participeren in deze samenwerking is dat de meeste van deze gemeenten op voorhand voorstander waren van een inkoopmodel dat uitgaat van een arrangementgerichte benadering. Waalwijk heeft een voorkeur voor een productgerichte inkoop (pxq). Dat wil zeggen dat het toegangsteam van de gemeente Waalwijk grotendeels zelf bepaalt welk product wordt ingezet tegen een van tevoren vastgesteld tarief. De regie is hier vooral bij de gemeente belegd.

De gemeente Waalwijk en Loon op Zand wensen zoveel mogelijk de regie te voeren bij het vinden van de oplossing voor de ondersteuningsvraag van de inwoner. De indicatie voor de te leveren ondersteuning ligt expliciet bij de gemeenten en bij voorkeur niet bij de aanbieder. De gemeenten bepalen vooral wat er wordt geleverd, bijvoorbeeld het product dagbesteding en het aantal benodigde uren of dagdelen. Het gaat de gemeenten niet specifiek om het 'hoe', dus niet om de inhoud van de activiteit zelf. Daarnaast is de keuze gemaakt om niet alleen uit te gaan van één inkoopmodel (de pxq-variant), maar is er vooral gekeken naar waar de behoefte ligt en hoe dit kan worden vormgegeven. Zo is er als onderdeel van de huidige aanbesteding bijvoorbeeld ook gekomen tot een arrangement voor dementie.

Wat voor de gemeenten ook van belang is zijn de te behalen resultaten van de voorzieningen. De methode ter vaststelling en meting hiervan zijn momenteel in ontwikkeling. Het streven is om te komen tot een methode die uitgaat van objectieve indicatoren die het mogelijk maken de ontwikkeling van de inwoner te volgen, zowel op het gebied van zelfredzaamheid als tevredenheid. Daarnaast willen de gemeenten aan de slag met de kwaliteit van de geboden zorg aan inwoners. De visie van Waalwijk en Loon op Zand hierin is dat de ervaren kwaliteit van zorg grotendeels wordt bepaald door de relatie tussen de inwoner en de zorgverlener. Inkoopvoorwaarden zijn volgens Waalwijk en Loon op Zand niet of minder bepalend voor de kwaliteit van zorg. Daarom is er voor gekozen om de toetredingseisen zo beperkt mogelijk te houden. In plaats daarvan willen de gemeenten de komende jaren een kwaliteitssysteem opzetten die gebaseerd is op verschillende invalshoeken; vanuit de inwoner, de zorgverlener en de toegang. Het uitgangspunt hierbij is het ruimte bieden aan de aanbieder om met de gemeenten in gesprek te gaan zodat gezamenlijk de onderwerpen kunnen worden bepaald die leiden tot kwaliteitsverbetering. De gemeenten willen dus toe naar een systeem waarin continu aandacht is voor kwaliteit die bovendien meer proactief plaatsvindt in plaats van reactief. De gemeenten willen ook inzetten op samenwerking tussen aanbieders en wijkvoorzieningen. Dit omdat naar verwachting de komende jaren de vraag naar Wmo- en voorliggende voorzieningen zal stijgen en de gemeenten van mening zijn dat er op korte termijn veel te winnen is door een goede samenwerking. Dit kan betekenen dat inwoners die voorheen zouden worden verwezen naar gecontracteerde aanbieders, straks worden verwezen naar activiteiten in wijk- en buurtcentra. Pas wanneer noodzakelijk bevonden door de toegang zal de inwoner worden verwezen naar gecontracteerde zorg.

In het nieuwe contract zullen de gemeenten uitgaan van een vervoerstoelage. Aanbieders ontvangen een bepaald tarief voor het vervoer van inwoners die niet op eigen gelegenheid op de locatie van dagbesteding kunnen komen. Dit systeem is weinig populair onder aanbieders omdat de tarieven vaak niet kostendekkend zijn. In de komende periode willen de gemeenten hier een alternatief voor construeren. Momenteel wordt de mogelijkheid verkend of er een verbinding kan worden gemaakt met het Regiovervoer Midden-Brabant. Vorig jaar is er een nieuw regionaal doelgroepen-vervoerssysteem van start gegaan die erop gericht is bepaalde

vervoerstromen te bundelen. De gemeenten willen de mogelijkheid open houden om al gedurende de looptijd van de komende contractperiode het vervoer van dagbestedingscliënten onder te brengen bij het Regiovervoer.

3. Presentatie: 'Producten: het nieuwe Wmo-aanbod'

Waar de focus van het Wmo-aanbestedingstraject van 2015 lag op continuïteit van zorgverlening, is de focus van het huidige aanbestedingstraject verschoven naar het optimaliseren van de zorgverlening. Een aantal uitgangspunten liggen hier aan ten grondslag:

- a. De regie op inzet van maatwerkvoorzieningen blijft bij de toegang.
- b. Waar mogelijk inzetten op het voorliggend veld en op preventief kortlopende ondersteuning. Vanwege de verwachte toename van de vraag naar Wmo-voorzieningen zullen de gemeenten ook inzetten op voorzieningen in het voorliggend veld en op preventieve ondersteuning. Daarnaast is het voor de inwoner het prettigst als de situatie in een vroeg stadium kan worden gestabiliseerd.
- c. Flexibel zorg inkopen. Dit draagt ertoe bij dat er voldoende zorgaanbod is en dat de inwoner voldoende keuzevrijheid heeft in het kiezen van een aanbieder. Daarnaast willen de gemeenten flexibel zorg inkopen zodat zorg kan worden op- en afgeschaald indien mogelijk of noodzakelijk.
- d. Het productaanbod op individuele begeleiding en dagbesteding vereenvoudigen.
- e. Waar mogelijk ondersteuning in de nabije omgeving van de inwoner met gebruikmaking van de lokale infrastructuur.

Zie voor een specificatie de dia's van de presentatie.

4. Presentatie: 'De tarieven'

In juni 2017 is er een nieuwe algemene maatregel van bestuur (AMvB) in werking getreden. Het doel van deze maatregel is het vaststellen van een reële prijs (door het college van B&W) voor diensten die door derden worden geleverd, zodat de kwaliteit en continuïteit worden geborgd door zowel het college van B&W als door aanbieders. De gemeente Waalwijk heeft een overzicht gemaakt van de producten, arrangementen en toeslagen die ze voor de Wmo voor de komende jaren wil contracteren. Aan adviesbureau Adjust Consulting is gevraagd een tariefsmodel te ontwikkelen waarmee de tarieven kunnen worden onderbouwd. In dit model wordt zoveel mogelijk gewerkt met landelijke onderzoeken naar de opbouw van de tarieven. Voor het bepalen van de loonkosten dient gemeente Waalwijk zelf een uitvraag te doen bij aanbieders omdat hierover geen landelijke gegevens beschikbaar zijn. De gemeente heeft aan een aantal gecontracteerde aanbieders gevraagd deze informatie aan te leveren. Vervolgens is er landelijk gekeken naar welke onderzoeken beschikbaar waren ter vaststelling van de diverse kostenposten (zoals kapitaallasten, materiaalkosten, overhead, en productiviteit) om zo tot een onderbouwing van de tarieven te komen. De gemeente Waalwijk heeft een berekening gemaakt die later in de presentatie wordt getoond. In aanvulling daarop zijn met een aantal huidige gecontracteerde aanbieders gesprekken gevoerd ter verheldering van de uitkomsten van het kostprijsonderzoek. De tarieven zoals gepresenteerd tijdens de bijeenkomst zijn nadrukkelijk geen definitieve tarieven. Naar aanleiding van de verkregen input tijdens de presentatie zullen de tarieven verder worden vormgegeven. Tijdens de gesprekken met aanbieders bleek dat het voor aanbieders erg lastig is om kosten als kapitaallasten, overhead en productiviteit te splitsen naar Wmo, WLZ, ZVW of Jeugdhulp. Er is daarmee dus geen eenduidig antwoord gebleken op de onderbouwing van de tarieven.

Zie voor een specificatie de dia's van de presentatie.

5. Discussieblok

Dagvoorzitter Goof van Westing opent het discussieblok met de vraag of de aanwezigen kunnen reflecteren op hetgeen ter sprake is gekomen tijdens de presentaties.

Een aanwezige constateert dat het tarief van woonbegeleiding voor jongeren met autisme met de voorgestelde tarieven €18,- per uur zou dalen. De gemeenten wordt de vraag gesteld of het mogelijk is een tussenweg te kiezen tussen het voorgestelde en het huidige tarief van begeleiding specialistisch, of dat het mogelijk is voor deze doelgroep (beschermd wonen) een arrangement samen te stellen. De gemeenten geven aan dat er diverse vormen van specifieke Wmo-begeleiding zijn die buiten deze aanbesteding vallen, bijvoorbeeld het onderdeel beschermd wonen wat regionaal is gecontracteerd en arbeidsmatige dagbesteding met een re-integratie en/of scholingscomponent (valt nu onder Participatiewet). Wat betreft het beschermd wonen zullen er in deze overeenkomst geen aparte tariefafspraken worden gemaakt met individuele aanbieders. Mocht echter blijken dat er producten zijn die afwijkend zijn en niet zijn gecontracteerd door de gemeenten, zijn er altijd nog maatwerkoplossingen mogelijk. Als aanvulling op de begeleiding basis en specialistisch is ook sprake van een 'begeleiding toeslag extra' die kan worden ingezet voor inwoners die buiten de geplande tijden een beroep doen op begeleiding.

Een van de aanwezigen stelt de gemeenten de vraag of er een reden is waarom HBH1 en HBH2 in het productenschema (zie dia's presentatie) zijn ondergebracht onder het kopje 'extra'. De gemeenten antwoorden hierop dat dit als reden heeft dat deze producten niet vallen onder de indeling preventie, basis en specialistisch maar dat het wel mogelijk is deze in te zetten voor de genoemde doelgroepen.

Een van de aanwezigen viel op dat de productiviteit van begeleiding individueel gelijk is getrokken met dagopvang, terwijl er bij begeleiding individueel altijd sprake is van meer reistijd. De gemeente zegt daarop dat de reistijd is meegenomen in de berekening als onderdeel van de productiviteit. Het is ook goed dit in breder perspectief te zien, aldus de gemeenten. Er zullen bijvoorbeeld ook verschillen zijn tussen kleine en grote aanbieders. Bij kleine aanbieders zal de productiviteit naar verwachting lager zijn omdat deze aanbieders vaak meer administratie zelf moeten uitvoeren. Aan de andere kant hebben de kleine aanbieders vaak minder overheadkosten. Het is dus verstandig niet sec naar het percentage te kijken maar dit vooral in relatie tot andere zaken te zien. De gemeente stelt vervolgens de vraag aan de aanwezigen hoe groot het verschil zou moeten zijn tussen de productiviteit van begeleiding individueel en dagopvang. Een aanwezige zegt daarop dat de huidige productiviteit van medewerkers (specialistisch) 1200 uur is, onder andere omdat het veel tijd vergt om van inwoner naar inwoner te reizen. De productiviteit van dagopvang kan niet worden gegeven.

De gemeenten worden gevraagd opheldering te verschaffen over wat er tot de overheadkosten wordt gerekend. De gemeenten stelt dat de overheadkosten zijn opgebouwd uit alle ondersteunende functies die niet direct cliëntgebonden zijn. Denk hierbij aan managementfuncties, administratie, ICT en personeel gebouwenbeheer. Wat de benchmark van Berenschot ook zegt, is dat naar verwachting het overheadpercentage de komende jaren zal dalen. Zij verklaren dit doordat er steeds meer gebruik gaat worden gemaakt van ICT, waardoor de overhead lager zou kunnen zijn. Wat ook uit het onderzoek is gekomen is dat bij veel aanbieders de administratieve lasten zijn toegenomen, maar dat Berenschot in de praktijk (nog) niet ziet dat de overheadkosten zijn gestegen.

Een aanwezige stelt de vraag onder welke kostenpost 'scholing' is opgenomen. Het antwoord van de gemeenten luidt dat scholing die betrekking heeft op tijd verwerkt is in de productiviteit. De opleidingskosten zijn niet in het model opgenomen. De gemeenten nemen dit mee in de verdere afwegingen.

Vanuit de zaal wordt aangegeven dat er ook sprake is van kapitaallasten bij individuele begeleiding omdat een gebouw nodig is voor trainingen, overleg en administratie. De gemeenten geven aan dat ze graag van aanbieders zouden willen horen met welk percentage voor kapitaallasten te rekenen (afschrijvingen, rente en huur van panden) m.b.t. individuele begeleiding. Twee van de aanwezigen geven aan dat zij als organisatie een pand nodig hebben voor scholing, overleg, etc. maar niet direct paraat hebben wat het percentage zou moeten zijn waarmee gerekend zou moeten worden.

Een van de aanwezige stelt de vraag of het mogelijk is om maatwerkafspraken met de gemeenten te maken over te bieden zorg, gezien zij met de huidige gepresenteerde tarieven niet in staat zijn om als gecontracteerde partij zorg te kunnen leveren. De gemeenten zeggen hierop dat er geen afwijkende tariefafspraken met individuele aanbieders zullen worden gemaakt.

De gemeenten stellen de aanwezigen de vraag of ze voor individuele begeleiding mogelijk met één tarief zouden moeten werken omdat de verschillen zo klein zijn. De gemeenten kunnen ook de keuze maken voor een groter onderscheid in de tarieven tussen individuele begeleiding basis en specialistisch. Dat heeft mogelijk implicaties voor de gevraagde kwaliteit van de in te zetten medewerkers, bijvoorbeeld in opleidingseisen, intervisie en ervaring van medewerkers. Het zou dan aan de gemeenten zijn deze kwaliteitsaspecten te monitoren. De vraag vanuit de gemeenten aan de aanwezigen luidt in hoeverre wij als gemeenten dit verschil tussen individuele begeleiding basis en specialistisch aan de voorkant duidelijker moeten maken. Ongeveer de helft van de aanwezigen geeft aan te willen blijven werken met twee producten, waarbij het onderscheid tussen medewerkers nog duidelijker wordt gemaakt. De andere helft weet dit niet, is neutraal of heeft hierover geen mening.

Een aanwezige stelt de vraag in hoeverre er eisen verbonden zijn aan de kwaliteit van medewerkers van de toegang van beide gemeenten. De gemeenten geven aan dat in de toegang van Waalwijk en Loon op Zand geschoolde medewerkers werken met diverse achtergronden (bijvoorbeeld maatschappelijk werkers, SPV'ers en verpleegkundigen). Er wordt bij de verdeling van de casussen al rekening gehouden met welke toegangsmedewerker het beste bij een inwoner op huisbezoek kan komen.

De gemeenten hebben bekeken hoe in de tarieven om te gaan met 'no show'. Bij zowel individuele begeleiding als dagbesteding zou een toeslag voor no show leiden tot het leggen van de kosten bij de inwoner die juist wel aanwezig is. Dit vanwege het feit dat een toeslag in het tarief voor no-show er voor zorgt dat een inwoner die

wel aanwezig is een hogere eigen bijdrage moet betalen. In de aanbesteding is opgenomen dat bij no-show de aanbieder de kosten mag verhalen op de inwoner. In de praktijk blijkt dit lastig en kan dit leiden tot zorgmijding. De gemeenten zijn daarnaast van mening dat monitoring op no show onderdeel is van de bedrijfsvoering van de aanbieder zelf. Als het goed is heeft een aanbieder voldoende ervaring om in te kunnen schatten hoeveel inwoners per groep gemiddeld aanwezig zijn. Om aanbieders tegemoet te komen hebben de gemeenten daarom niet de groeps grootte op een vast aantal inwoners gezet.

De gemeenten geven aan dat het lastig is om de tarieven te vergelijken met de tarieven van andere gemeenten omdat iedere gemeente zijn eigen opbouw van producten en arrangementen hanteert. Wat de gemeente Waalwijk en Loon op Zand wel opviel is dat er ook andere gemeenten zijn met een vergelijkbare uitkomst waarbij de tarieven van individuele begeleiding basis en specialistisch dicht bij elkaar liggen. De vergelijking met andere gemeenten is momenteel nog niet goed te maken omdat veel gemeenten pas sinds kort actief aan de slag zijn gegaan met het onderbouwen van de reële tarieven (de AMvB 'reële tarieven' is in juni 2017 in werking getreden).

Een van de aanwezige heeft een vraag inzake het onderscheid tussen de ontwikkelingsgerichte en recreatieve dagbesteding. Er wordt geconstateerd dat er bij de doelgroep PG alleen recreatieve dagbesteding staat vermeld. De vraag wordt gesteld hoe Waalwijk en Loon op Zand de reacterende dagbesteding zien en of reacterende dagbesteding onder ontwikkelingsgerichte of recreatieve dagbesteding valt. Mocht deze bovendien tot de recreatieve dagbesteding vallen, wil de aanwezige graag van de gemeenten weten of de betreffend toeslag dan ook van toepassing is. De gemeenten antwoorden dat de PG doelgroep minder gericht is op ontwikkeling omdat het een doelgroep betreft met een progressieve aandoening waarbij de focus ligt op stabilisering. Vandaar dat bij de doelgroep PG alleen de recreatieve dagbesteding staat vermeld.

Een aanwezige geeft aan dat de HV-schalen en de cao's twee verschillende zaken zijn met betrekking tot hulp bij het huishouden. De HV-schalen staan los van de nieuwe cao VVT die binnenkort in werking treedt en de aanwezige hoopt dat de gemeenten in de berekening van de tarieven hier rekening mee zullen houden. De gemeenten geven aan dat het momenteel erg lastig is – niet alleen bij HBH maar ook in andere branches – om op voorhand duidelijk te hebben wat er de komende vier jaar met de lonen gaat gebeuren. In het aanbestedingsdocument zal een clause worden opgenomen dat als bijvoorbeeld de cao lonen substantieel veranderen dat ook de tarieven kunnen mee veranderen (mede afhankelijk van beschikbare budgetten). Het is aan de aanbieder om aan te tonen dat tarieven dan niet meer reëel zijn. In dit verband staan er twee wetten tegenover elkaar die het proces van vaststelling van de tarieven bemoeilijken. Enerzijds is sprake van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning waarbinnen een algemene maatregel van bestuur zegt dat rekening moet worden gehouden met reële tarieven. Anderzijds is sprake van het Aanbestedingsrecht dat zegt dat er geen wezenlijke wijzigingen (meer dan ca. 10% op de tarieven) meer doorgevoerd mogen worden gedurende de contractering. Een van de aanwezige geeft aan dat de uitvraag verricht is aan de hand van FWG-schalen en dat straks de HV-schalen in werking treden voor HBH. Hier zit een jaarlijkse kostenstijging aan verbonden van zo'n 3-4%. Dit zou inhouden dat er in vijf jaar tijd sprake is van een loonkostenstijging van bijna 25%. De gemeenten geven aan dat er in de huidige opzet van de tarieven al wel is gerekend met de nieuwe HV-schalen 2019.

De gemeenten vragen de aanwezigen – gezien de gepresenteerde tarieven voor de producten HBH1 en HBH2 zeer dicht bij elkaar liggen – of er nog een onderscheid tussen deze twee producten zou moeten blijven bestaan. Een aanwezige zegt daarop dat de gemeenten er qua tarieven best één tarief van zouden kunnen maken, echter dat er in de toegang rekening moet worden gehouden met het feit dat er sprake zou zijn van meerdere type voorzieningen. De aanwezige geeft aan dat de verhouding tussen HBH1 en HBH2 binnen hun organisatie ligt op zo'n 80%-20%.

Een van de aanwezige constateert dat Loon op Zand wat betreft HBH1 momenteel werkt op basis van resultaatfinanciering met een vast tarief per week. Naar aanleiding van de presentaties wordt de vraag gesteld of Loon op Zand wat betreft HBH1 teruggaat naar een pxq-constructie. Gemeente Loon op Zand geeft aan voor HBH1 niet deel te nemen aan deze aanbesteding en dit afzonderlijk te blijven contracteren. De tarieven zullen echter wel aangepast worden zodat deze meer in lijn komen te liggen met de afspraken zoals gemaakt zullen worden in de komende aanbesteding.

Een van de aanwezigen vraagt wat de gemeenten van aanbieders verwachten op het vlak van deskundigheid en expertise. Daarbij benoemt de aanwezige dat als de gemeenten al aan de voorkant de producten en kwantiteit van zorg bepalen, dat de aanbieders feitelijk alleen nog maar de uren zorg hoeven te leveren met deskundige mensen. Het antwoord van de gemeenten luidt dat wanneer een indicatie gesteld is en een aanbieder merkt dat de ingezette indicatie niet toereikend genoeg is, er te allen tijde de mogelijkheid voorhanden is om samen te kijken naar een meer passende oplossing voor de inwoner.

De gemeenten wordt de vraag gesteld of er bij de uitvraag van tarieven aan de huidige aanbieders gevraagd is naar de huidige of de wenselijke kostprijs van de voorzieningen. De gemeenten antwoorden hierop dat er een uitvraag is gedaan specifiek naar de loonschalen en bijbehorende treden van de werknemers die momenteel de begeleiding verzorgen. De gemeenten Waalwijk en Loon op Zand hebben daarbij gekeken naar mogelijkheden om bij de vaststelling van de kosten gebruik te maken van landelijk beschikbare cijfers, zoals gedaan is bij de materiaal- en kapitaalkosten.

Vanuit de zaal wordt gesteld dat de gemeenten beter zouden moeten kijken naar twee elementen die mogelijk van invloed zijn op de berekening van het tarief individuele begeleiding specialistisch. De aanwezige stelt dat de scholingskosten momenteel op algemene wijze in de overheadkosten zijn verwerkt (note gemeenten: deze opmerking klopte niet want scholingskosten zitten niet in de overhead). Naar verwachting zullen de scholingskosten voor medewerkers van individuele begeleiding specialistisch echter hoger uitvallen dan voor medewerkers van individuele begeleiding basis. Dit verschil in scholing heeft ook invloed op de productiviteit; de productiviteit van individuele begeleiding specialistisch zal naar verwachting lager zijn dan bij individuele begeleiding basis vanwege de hogere inzet op scholing bij medewerkers die specialistische zorg verrichten. De aanwezige geeft aan dat hoe meer kosten er geschaard worden onder de algemene kosten, des te meer de tarieven van individuele begeleiding basis en specialistisch bij elkaar zullen komen. De gemeenten geven aan dit in de overwegingen mee te nemen.

Een van de aanwezige spreekt zorgen uit over het tarief van de recreatieve dagbesteding. Met de berekening in beschouwing stelt de aanwezige vast dat het de gemeente wellicht zou helpen als gekeken wordt naar wat een instelling daadwerkelijk nodig heeft. Als voorbeeld wordt genoemd de kosten voor onroerend goed, welke volgens de aanwezige nooit onder €100,- per m2 zou kunnen vallen. De gemeenten stellen hierop de tegenvraag of aanbieders de kostencomponenten inzichtelijker kunnen maken zodat deze in de berekening kunnen worden meegenomen.

Vanuit de zaal bevestigt een aanwezige dat het moeilijk is voor de eigen organisatie om een duidelijk onderscheid te maken in de kostprijs van de Wmo, WLZ, ZVW en Jeugdhulp. KMPG heeft een onderzoek uitgevoerd naar de kostprijzen binnen de WLZ en daaruit is een tarief gekomen wat hoger ligt tegen dezelfde prestatie als geleverd wordt binnen de Wmo. De gemeenten wordt de vraag gesteld hoe dit verschil kan worden verklaard. De gemeenten zeggen hierop dat KMPG een veel groter onderzoek heeft verricht en dat de gemeente Waalwijk en Loon op Zand dit onderzoek gebruikt hebben als benchmark (note gemeenten: de gemeenten kijken hierbij naar de uitkomst van de kostprijsberekening en niet naar de tarieven die door de NzA in 2018 worden gehanteerd). Dagbesteding tussen de Wmo en WLZ zou vergelijkbaar moeten zijn omdat dit toch vaak hetzelfde product betreft. Waar het gaat om individuele begeleiding is het de vraag of het dezelfde type medewerker betreft of dat er bij de WLZ toch sprake is van meer specialistische kennis. Je kunt de tarieven dagbesteding ook niet helemaal met elkaar vergelijken omdat het onderzoek uitgaat van de categorieën licht-midden-zwaar waar Waalwijk en Loon op Zand kiezen voor recreatief, ontwikkelingsgericht en arbeidsmatig. De gemeenten geven aan de input mee te nemen in de uiteindelijke vaststelling van de tarieven.

Een van de aanwezige benoemt dat hun organisatie vorig jaar veel geld heeft geïnvesteerd in een ISO-certificering ten behoeve van de kwaliteit van zorg. De vraag wordt gesteld of de gemeente Waalwijk en Loon op Zand deze certificeringen meenemen in de komende aanbesteding. De gemeenten antwoorden hierop dat ze in de aanbesteding niet uitgaan van een kwaliteitssysteem maar dat aanbieders vooral moet kunnen aantonen dat zij met kwaliteit van dienstverlening bezig zijn en dit door een onafhankelijke derde periodiek laten toetsen. Er zal bijvoorbeeld vooral op cliëntniveau worden gekeken hoe iemand de kwaliteit van zorg en van betrokken medewerkers ervaart. Een kwaliteitscertificaat zal geen vereiste worden waarmee deze aanbesteding ook aansluit op ontwikkelingen binnen andere zorgsectoren. Het aantonen van de kwaliteit van zorgverlening kan op een drietal manieren: 1) middels certificering (bijvoorbeeld HKZ), 2) aansluiting bij een landelijk kwaliteitssysteem voor een specifieke branche (bijvoorbeeld GHZ) en 3) door schriftelijk aan te tonen hoe aan de kwaliteit door de aanbieder wordt gewerkt en hoe dit door een onafhankelijke derde wordt gemonitord.

Hoe de gemeenten op cliëntniveau kwaliteit willen gaan meten is door met verschillende partijen in gesprek te gaan over hoe de zorg wordt ervaren. Dit kan zowel bij de inwoner, de zorgverlener of de toegang zijn. Een van de aanwezige zegt hierop dat Loon op Zand in de vorige aanbesteding een eis voor certificering had opgenomen en dat dit effect heeft op de overheadkosten voor de betreffende aanbieder. Deze kosten zijn in de berekening van de tarieven niet onder een aparte kostenpost opgenomen. Een van de aanwezige geeft aan dat – ondanks dat de gemeenten Waalwijk en Loon op Zand geen kwaliteitscertificering vereisen – het wel zo kan zijn dat aanbieders gecontracteerd zijn bij andere gemeenten die deze certificeringen wel vereisen.

Een van de aanwezigen – zelf een ZZP'er – vraagt of de gemeenten ook ervaring hebben met het werken met ZZP'ers. De gemeenten geven aan dat met de wijze waarop de aanbesteding in de markt wordt gezet ook kleine aanbieders de mogelijkheid hebben in te schrijven voor hun specialisatie. Als namelijk wordt gewerkt met arrangementen zie je vaak dat de grote partijen overblijven omdat een kleine ZZP'er vaak heel specialistische zorg levert en niet kan voldoen aan de levering van een compleet arrangement. De aanwezige ZZP'er stelt dat het dikwijls lastig is om op een aanbesteding in te schrijven vanwege de hoeveelheid referenties die als vereiste wordt opgenomen waardoor je als kleine aanbieder buitenboord valt. De vraag is dan ook wat de gemeenten op het vlak van referenties verwachten van aanbieders. De gemeenten zeggen hierop dat er geen kwantitatieve referenties zullen worden gevraagd. Wat de gemeenten wel zullen vragen als onderdeel van de kwaliteit is het aantonen van ervaring met de begeleiding van de doelgroep waarop een aanbieder besluit in te schrijven.

De gemeenten hebben weinig input verkregen over de kostprijs van het onderdeel vervoer. De afgelopen jaren hebben de gemeenten signalen ontvangen dat het lastig is voor aanbieders om het vervoer voor de huidige kostprijs te organiseren. De gemeenten stellen de aanwezigen dan ook de vraag wat reële vervoerstarieven zouden zijn. Daarbij gaan de gemeenten bij voorkeur uit van één tarief (heen en terug) in plaats van een tarief per kilometer. Een aanwezige stelt dat de voornaamste kosten van vervoer bestaan uit personeelskosten. Een personeelslid is met een rit al snel een half uur tot drie kwartier kwijt. Een reële kostprijs zou dus zijn de personeels- plus vervoerskosten. Een andere aanwezige geeft aan dat in andere gemeenten de vervoerskosten worden opgesplitst in individueel vervoer, groepsvervoer en rolstoelvervoer. Als mogelijke optie om het vervoerstarief vorm te geven benoemen de gemeenten het onderzoeksrapport van KMPG voor de WLZ. Daar kwam bijvoorbeeld voor de GHZ een kostprijsberekening uit van €12,80 per rit (heen en terug). Op dit tarief komen diverse reacties maar geen van de aanwezigen kan een onderbouwing geven voor het te hanteren vervoerstarief.

Een aanwezige stelt dat de opslag van 2,5% marge voor risico en innovatie laag is. Een reëler tarief zou zijn om deze opslag op zo'n 10% te zetten gezien de risico's op het gebied van no show en vervoer en de kosten voor innovatie.

Tenslotte krijgen alle aanwezigen de mogelijkheid om de gemeenten aanvullende informatie te leveren middels verstrekte briefjes. Daarnaast hebben aanbieders de mogelijkheid de komende dagen hun input schriftelijk kenbaar te maken door een e-mail te zenden aan sociaaldomein@waalwijk.nl. Er wordt hierbij gevraagd de geleverde input, tarieven, en opslagen zoveel mogelijk te onderbouwen met landelijke of branche gerelateerde cijfers.

Tenslotte wordt de planning van de aanbesteding met de aanwezigen doorgenomen (zie dia's presentatie) waarbij wordt aangegeven dat zal worden gekozen voor het zogenaamde Zeeuws model, waarbij alle aanbieders die aan de gestelde eisen voldoen kunnen inschrijven op de te contracteren begeleiding met bijbehorende tarieven.

Samenvatting van de input die we aanvullend hebben ontvangen

Allereerst willen we alle aanbieders bedanken die informatie hebben gegeven met betrekking tot de tarievenopbouw. Omdat we gegevens vertrouwelijk willen behandelen volgt hierbij een korte samenvatting van de input die we hebben ontvangen.

Hierbij willen we opmerken dat we ook veel informatie hebben ontvangen die niet met landelijke cijfers of cijfers uit de branche onderbouwd zijn. Daardoor zie je tussen aanbieders grote verschillen die voor de gemeenten moeilijk / niet te vertalen zijn naar het rekenmodel. Daarnaast wordt niet altijd aangegeven welke grondslag wordt gehanteerd, waardoor we soms appels met peren moeten vergelijken (lees bv ook "overhead")

Naast de schriftelijke input die we hebben mogen ontvangen, hebben 5 aanbieders gezamenlijk verzocht om een gesprek om hun onderbouwing toe te lichten. Deze input is in deze samenvatting verwerkt.

1. Loonkosten, vakantiegeld, eindejaarsuitkering, werkgeverslasten

Er zijn vanuit de aanbieders VVT opmerkingen gemaakt over de aanpassing cao VVT per 2018/2019 en de HV schalen voor hulp bij het huishouden. De te hanteren toeslag voor de eindejaarsuitkering wordt aangepast.

Aanvullend op de bijeenkomst willen we nog opmerken dat in de VVT branche de loonkosten voor individuele begeleiding basis lager liggen. In het model willen we geen onderscheid maken in te hanteren tarieven per doelgroep, waardoor we in 2019 één tarief zullen hanteren.

Daarnaast zijn er aanbieders die het model hebben teruggerekend en aangegeven dat de loonkosten te laag zouden zijn. Echter uit de input die we (ook van deze) aanbieders eerder dit jaar hebben ontvangen, blijkt dat niet.

Vanuit aanbieders is aangegeven dat het vakantiegeld en eindejaarsuitkering hoger zouden liggen i.v.m. het IKB. Alleen in de cao WMD hebben we dit terug kunnen vinden en aangepast.

2. ORT

Met name aanbieders GGZ geven aan dat er veelal sprake is van 24/7 bereikbaarheid voor de doelgroep. We hebben echter geen informatie / (landelijke of branchegerichte) onderbouwing van de aanbieders ontvangen over met welke percentages, kosten we dienen te rekenen.

Daarnaast realiseerden we ons dat er onduidelijkheid is ontstaan over ORT, 24 uur bereikbaarheid, 24 uur beschikbaarheid en crisis. We hebben daarom de producten met name de individuele begeleiding specialistisch opnieuw bekeken en waar nodig beter gespecificeerd.

- De ORT voor individuele begeleiding blijft voor inwoners die buiten kantoortijden (extra) ondersteuning vragen. Gezien het kleine percentage inwoners en het beperkt aantal uren waar het hier echt om begeleiding gaat en het feit dat we het over alle uren rekenen (ook als het dus niet ingezet wordt) vinden we 1% reëel. De meeste inwoners kunnen binnen kantoortijden begeleiding krijgen.
- Daarnaast vragen we voor specialistische begeleiding tevens 24 uur bereikbaarheid. Dat betekent dat als er vragen zijn, de aanbieder 24 uur (telefonisch) bereikbaar dient te zijn om vragen te beantwoorden. Hierbij gaat het dus niet om een crisissituatie. Oorspronkelijk was dit als toeslag opgenomen die alleen gedeclareerd kon worden op het moment dat deze wordt ingezet. We realiseren ons dat dit bij weinig inzet niet kostendekkend is en hebben daarom besloten om op het tarief specialistische begeleiding een structurele toeslag te zetten voor 24 uur bereikbaarheid. Het betreft hier een toeslag voor alle inwoners voor alle uren waar in werkelijkheid het over een klein percentage gaat, zodat we denken met een reëel tarief te rekenen.
- Voor begeleiding vragen we geen 24 uur beschikbaarheid. We zien beschikbaarheid eerder bij een inwoner waar het behandeling betreft of bij WLZ en deze vallen niet onder deze aanbesteding. Ook de hulp bij een crisis valt buiten deze aanbesteding.

3. Materiaalkosten

Deze zijn reeds meegenomen voor zowel individuele als groepsbegeleiding. Tevens rekent Berenschot in de overhead met een klein percentage materiaalkosten. Op dit onderdeel hebben we niet veel opmerkingen / verzoek tot aanpassing ontvangen.

4. Kapitaallasten

Vele aanbieders hebben aangegeven dat ook voor individuele begeleiding huisvesting nodig is voor overleg, training, ondersteunend personeel, etc. en we daarvoor een kostenpost kapitaallasten dienen op te nemen. Gemeenten zullen hier rekening mee houden en een toeslag hanteren voor begeleiding individueel van 5% en begeleiding groep 12,5% (bron KPMG 2014).

5. Overige kosten

Uit de bijeenkomst blijkt dat een aantal kosten niet in het model zijn opgenomen. Het betreft hier o.a. reiskosten, opleidingskosten, abonnementen en schoonmaak bij dagbesteding. Buiten de opleidingskosten (2%) hebben we hiervoor zeer wisselende gegevens of geen gegevens ontvangen, waardoor vaststelling voor de gemeenten moeilijk is. Uiteindelijk rekenen we voor zowel individuele als groepsbegeleiding met 4%. Bij de individuele begeleiding liggen de reiskosten hoger, bij dagbesteding is sprake van schoonmaak.

6. Overhead

We hebben diverse reacties op de hanteren opslagen ontvangen. Helaas was niet altijd duidelijk met welke grondslag aanbieders hebben gerekend. Sommige aanbieders geven een hoger percentage overhead maar baseren dit op de loonkosten. In het rekenmodel gaan we uit van de benchmark van Berenschot die rekent met een toeslag over alle kosten (dus naast loonkosten ook kapitaallasten, materiaalkosten, etc). Een percentage van 21,6% overhead (zoals we hanteren voor GGZ) geeft daarbij een hoger tarief dan bijvoorbeeld 25% over de loonkosten.

Een aanbieder heeft onderbouwd dat het percentage voor VVT in de benchmark van 2017 (cijfers 2016) hoger ligt. Dit percentage hebben we aangepast in het rekenmodel. Tevens hebben we een recent artikel gevonden van Berenschot (Artikel Overhead in de langdurige zorg; de feiten ...en de waarheid? 2018) waarin ook de benchmark 2017 (cijfers 2016) voor de overheadkosten GHZ en GGZ worden genoemd. De percentages zijn als volgt aangepast: VVT 17,1% - GHZ 16,2% - GGZ 22%. Het percentage voor WMD wordt niet genoemd. Omdat de input die we hebben gehad van aanbieders die een cao WMD hanteren, hebben we een gemiddelde (van andere branches) van 18% gehanteerd. Uit dit artikel blijkt tevens dat de stijging van de overheadkosten in 2016 voornamelijk voortkomt door extra investeringen in de materiële kosten als ICT.

7. Productiviteit

Over productiviteit zijn veel vragen gesteld. Voor de duidelijkheid willen we hierbij aangeven dat we op 12 april met de algemene norm hebben gerekend van 70% werkbare uren op basis van een 36-urige werkweek (jaarbasis 1872 uur) met correcties voor vakantie, scholing, (ziekte)verzuim en niet-cliëntgebonden uren zoals overleg en reistijd.

Uit de input die we hebben gekregen worden op hoofdlijnen 2 zaken aangegeven:

- De productiviteit van individuele begeleiding ligt lager dan voor dagbesteding. Dit komt met name door de extra reistijd, intervisie, etc.
- De productiviteit van individuele begeleiding specialistisch ligt lager dan voor individuele begeleiding basis omdat er meer zaken voor inwoner geregeld dienen te worden en het meer vraagt aan training en coaching van de medewerkers.

Daarnaast willen wij als gemeenten nog opmerken dat wij een deel van de productiviteit van de dagbesteding reeds in het tarief hadden meegenomen. We gaven al aan in de presentatie dat we met 4 uur begeleiding per dagdeel hebben gerekend waarbij het om minimaal 3 uur direct cliëntgebonden uren gaat. De productiviteit hebben we daarom bijgesteld. We komen dan tot de volgende percentages voor 2019:

BG Individueel Basis	67,5%
BG Individueel Specialistisch	65%
Praktische thuisondersteuning	70%
BG groep	72,5%

8. Marge

We hebben van diverse aanbieders hierover input gehad. Percentages voor risico en innovatie variëren van 0% (meegenomen in overige kosten) tot 25%. Je ziet hierbij ook verschillen tussen bijvoorbeeld een Stichting of een BV. Omdat er geen landelijke cijfers hierover bekend zijn, hanteren de gemeenten de eerder genoemde 2,5% die verzekeraars hanteren. Daarbij willen we opmerken dat in dit rekenmodel dus een (veel) groter marge mogelijk is door zaken als bv productiviteit, overhead, reistijd, etc efficiënter te organiseren.

9. Indeling dagbesteding

Over dit onderdeel hebben we vooral vragen gehad over de verschillen tussen recreatieve en ontwikkelingsgerichte dagbesteding en ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding. De gemeenten gaan de productomschrijvingen hiervoor nogmaals kritisch bekijken en waar nodig aanpassen / verduidelijken.

10. Vervoer

Er zijn diverse opmerkingen dat het vervoertarief dat gemeente momenteel hanteert te laag is. Echter wordt door geen enkele aanbieder het tarief met landelijke cijfers onderbouwd, waardoor gemeenten hierop geen nieuw tarief kunnen baseren. Op het tarief van €12,80 (onderzoek KPMG voor WLZ) zijn geen reacties gekomen. We hebben van een beperkt aantal aanbieders input gehad maar daaruit kunnen we niet een eenduidig tarief afleiden.

Naast het tarief wordt daar aanbieders benadrukt om de toegangsteams kritisch te laten kijken of vervoer daadwerkelijk nodig is. Bij voorkeur in afstemming met de betreffende aanbieder om te kijken naar de mogelijkheden.

Tevens wordt gevraagd het vervoertarief los te koppelen van dagbesteding. Om zaken efficiënt te organiseren (1 aanspreekpunt voor inwoner) zal gemeente hier voorlopig niet op ingaan. Zoals in de presentatie reeds aangegeven wordt in de regio gekeken of vervoer naar dagbesteding kan worden geïntegreerd in het doelgroepenvervoer.

11. No-show

Enkele (met name kleine) aanbieders vragen aan gemeente een toeslag no-show op te nemen in het tarief. Het wordt gezien als een bedrijfsrisico.

De gemeenten hebben besloten deze factor niet toe te passen omdat aanbieders de mogelijkheid hebben de kosten hiervoor bij de inwoner te verhalen. In de praktijk komt dit vrijwel nooit voor omdat dit kan leiden tot zorgmijdend gedrag. Het is niet aan de gemeente om iets aan te geven over de bedrijfsvoering van de aanbieder en het is aan de aanbieder inwoners te stimuleren om wel aanwezig te zijn.

Een deel van de verrekening zit in het percentage productiviteit. Om nog verder tegemoet te komen aan de aanbieders is daarom besloten de groepsgrootte bij dagbesteding niet op een vast aantal inwoners te stellen, zodat aanbieders hiermee kunnen compenseren. We gaan uit dat aanbieders voldoende ervaring hebben om de daadwerkelijk aanwezigheid en om daarmee de groepsgrootte te kunnen bepalen.

Tevens geldt dat door een correctiefactor in het tarief op te nemen juist de inwoner die wel aanwezig is een hogere eigen bijdrage betaalt. Dit wordt niet wenselijk geacht.

12. HBH

Van aanbieders die HBH leveren hebben we het verzoek gehad te rekenen met de landelijke rekentool. De gevraagde aanbieders hebben hiervoor de input voor 2019 aangeleverd en hieruit is een gemiddeld tarief berekend.

13. PGB

Er worden vragen gesteld over de hoogte van het PGB voor zzp-ers. Dit PGB bedraagt momenteel 75% van het tarief voor ZIN. Het PGB tarief is niet van invloed op de aanbesteding en zal hierin niet worden meegenomen. Afdeling Beleid van de gemeenten zal hier komend jaar naar kijken en indien gewenst in verordening aanpassen.

Bijlage 7 Gegevensuitwisseling

De gemeenten Waalwijk en Loon op Zand hanteren de onderstaande uitgangspunten ten aanzien van de gegevensuitwisseling. Deze bijlage is een meer gespecificeerde toelichting op de eisen omschreven in DEEL 3 van het Procesdocument.

Elektronisch berichtuitwisseling

- Partijen maken voor de toewijzing van immateriële maatwerkvoorzieningen aan inwoners vanaf 1 januari 2019 gebruik van elektronisch berichtenverkeer.
- Partijen maken voor de declaratie van geleverde maatwerkvoorzieningen vanaf 1 januari 2019 gebruik van elektronisch berichtenverkeer.
- Partijen maken voor updates over de status van de door de gemeente toegewezen maatwerkvoorzieningen vanaf 1 januari 2019 gebruik van elektronisch berichtenverkeer.

Berichten moeten voldoen aan de geldende specificaties van de iWmostandaard

- De elektronische berichten voor de toewijzing van maatwerkvoorzieningen aan inwoners voldoen aan de vigerende berichtspecificaties van het bericht Wmo-Toewijzing, zoals gepubliceerd door Zorginstituut Nederland.
- De elektronische berichten voor de declaratie van maatwerkvoorzieningen voldoen aan de vigerende berichtspecificaties van het bericht zoals gepubliceerd door Vektis.
- Partijen zullen elektronische retourberichten sturen als antwoord op ontvangen berichten. Deze retourberichten voldoen aan de berichtspecificaties zoals gepubliceerd door ZIN/Vektis.

Beveiligde infrastructuur

- De gemeenten zijn aangesloten op het voor Wmo-berichtenverkeer geschikt gemaakte Gemeentelijk Gegevens Knooppunt (voor de beveiligde routing van elektronische berichten) voor gemeenten.
- De aanbieder is aangesloten op het Vecozo Schakelpunt en is geautoriseerd voor Wmo-berichtenverkeer.
- De verzender van een bericht draagt er zorg voor dat de technische controle van het bericht door het Vecozo Schakelpunt, al dan niet na herstel, een positief resultaat oplevert.
- De Wmo-berichten worden enkel verstuurd en ontvangen via de genoemde knooppunten.
- De elektronische gegevensverwerking en uitwisseling door gemeente en aanbieder moeten voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de wet cliëntrechten bij elektronische verwerking van gegevens in de zorg en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Daaronder is begrepen dat partijen passende technische en organisatorische maatregelen nemen om de zorgvuldige verwerking van de ontvangen persoonsgegevens te waarborgen.

Nadere afspraken zijn noodzakelijk

- Partijen maken nadere afspraken over het gebruik van optionele velden in de Wmo-berichten.
- Partijen maken nadere afspraken over de operationalisering van het berichtenverkeer en leggen dit vast in een werkdocument.

Bijlage 8 Declaratieleidraad

Declarabele diensten

Als opdrachtnemer kan alleen maatwerkvoorzieningen Wmo, zoals benoemd in bijlage 2, declareren bij de opdrachtgever. Dit gebeurt altijd op basis van een opdrachtverstrekking (Iwmo-301, beschikking) die is afgegeven door opdrachtgever. De maatwerkvoorzieningen is alleen declarabel wanneer deze binnen de afgegeven beschikkingsperiode is geleverd.

Declaratieperiode

Als opdrachtnemer dient u per vier weken, achteraf, een verzameldeclaratie in bij de opdrachtgever. Opdrachtnemer ziet erop toe dat eventuele onderaannemer(s) niet rechtstreeks declareert aan de cliënt, aan opdrachtgever en/of aan derden stuurt voor de maatwerkvoorzieningen die vallen binnen de kaders van het procesdocument en de daaruitvolgende raamovereenkomst.

De declaratieperiode is identiek aan de [zorgperiodes](#) van het CAK. Deze verzameldeclaratie wordt digitaal ingediend door gebruikmaking van de landelijke i-Wmo berichtenstandaard. Aanlevering gebeurt uitsluitend via Vecozo.

Betaling van declaraties

De betaling van de declaraties geschiedt binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst van een door opdrachtgever goedgekeurde verzameldeclaratie. Indien opdrachtgever een of meerdere declaratieregels niet kan accorderen zal opdrachtgever binnen 30 dagen na ontvangst van de declaratie in overleg gaan met opdrachtnemer. Als sprake is van een geschil over een declaratie of declaratieregel mag opdrachtgever de betaling opschorten en is geen wettelijke rente verschuldigd. Indien opdrachtgever bij controle en verificatie vaststelt dat ten onrechte bedragen zijn gedeclareerd/onderscheidenlijk betaald, behoudt hij zich het recht voor om deze terug te vorderen dan wel te verrekenen met opvolgende declaraties.

Spaarmodel constructie voor Loon op Zand

Voor de gemeente Loon op Zand vindt de beoordeling van declaratieregels vindt plaats via een spaarmodel-constructie. Wanneer binnen een CAK-periode niet het maximaal aantal eenheden wordt gedeclareerd worden deze niet-gedeclareerde eenheden de volgende periode opgeteld bij het voor de volgende periode maximaal aantal te declareren eenheden. De opdrachtgever geeft geen actief inzicht in het spaarsaldo van de opdrachtnemer. Het totaalbedrag over beide periodes kan niet hoger zijn dan het totaalbedrag dat is toegekend in de beschikking. Het spaarsaldo vervalt nieuw kalenderjaar en is niet te claimen voor het opvolgende kalenderjaar.

CONCEPT

Raamovereenkomst

voor de **lokale contractering WMO 2019-2020**

Zaaknummer: Z17 - 000276

tussen

[Aanbieder]

en

gemeente Loon op Zand

OF

Gemeente **Waalwijk**

De definitieve raamovereenkomst wordt voor elke gemeente afzonderlijk opgesteld.

Inleiding:

De Gemeente Waalwijk, gevestigd aan de Taxandriaweg 6 in Waalwijk, te dezen ingevolge artikelen 171 Gemeentewet vertegenwoordigd door haar burgemeester, de heer drs. A.M.P. Kleijngeld, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, hierna te noemen: opdrachtgever,

En

Aanbieder, gevestigd en kantoorhoudend aan **adres**, rechtsgeldig vertegenwoordigd door **naam, functie**, hierna te noemen: opdrachtnemer.

Gezamenlijk te noemen: partijen:

Overwegingen:

- a) Opdrachtgever dient in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 ondersteuning te bieden aan ingezetenen van gemeente Waalwijk die op grond van de wet en de daarop gebaseerde (gemeentelijke) regelgeving en beleid daarvoor in aanmerking komen;
- b) Opdrachtgever dient te voorzien in Ondersteuning voor inwoners die vanaf 1 januari 2015 op grond van een beschikking van het college van gemeente Waalwijk recht hebben op ondersteuning;
- c) Opdrachtgever wenst in het kader van de hiervoor onder a en b genoemde ondersteuning nadere afspraken te maken met opdrachtnemers die deze ondersteuning aan de ingezetenen van opdrachtgever verlenen of zullen verlenen;

Partijen verklaren te zijn overeengekomen:

Artikel 1 Opdracht

- 1.1 De opdrachtgever geeft opdracht aan de opdrachtnemer, hetgeen door de opdrachtnemer wordt aanvaard, tot (uitvoering van) de in het Procesdocument Contractering Wmo 2019-2020 met kenmerk Z17-000276, nader omschreven en gespecificeerde werkzaamheden en/of activiteiten en/of verrichtingen (hierna: 'de diensten').
- 1.2 Opdrachtnemer kan op basis van deze raamovereenkomst alleen ondersteuning leveren voor de functies waarvoor hij een aanbieding heeft ingediend en toegekend heeft gekregen in de gunning. Bij levering van ondersteuning die afwijkt van de gecontracteerde functies ligt het financiële risico bij opdrachtnemer.
- 1.3 Uitvoering van de diensten door de opdrachtnemer als bedoeld in lid 1.1 en 1.2 van dit artikel geschiedt onder de voorwaarden en bedingen van deze raamovereenkomst.

Artikel 2 Aard van de raamovereenkomst

- 2.1 De voorwaarden van de raamovereenkomst zijn van toepassing op alle nadere overeenkomsten (diensten) die tijdens de looptijd van deze raamovereenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer worden gesloten met betrekking tot de diensten zoals genoemd in Artikel 1.
- 2.2 De opdrachtnemer verplicht zich jegens de opdrachtgever telkens de diensten uit te voeren volgens de bepalingen in deze raamovereenkomst.
- 2.3 De opdrachtgever is gerechtigd opdrachten voor het uitvoeren van diensten bij opdrachtnemer te plaatsen, maar heeft geen verplichting tot afname.
- 2.4 De opdrachtgever is gerechtigd met betrekking tot diensten omschreven in Artikel 1 aan derde(n) een offerte te vragen, een bestelling te plaatsen danwel een overeenkomst af te sluiten indien de dienstverlening door de opdrachtnemer niet aan de door de opdrachtgever gestelde kwaliteitseisen voldoet.

- 2.5 Voor zover de navolgende bescheiden met elkaar in tegenspraak zijn, geldt de navolgende rangorde waarbij het hoger genoemde document prevaleert boven het lager genoemde:
1. deze raamovereenkomst,
 2. nota van inlichtingen ([datum](#)),
 3. procesdocument Contractering Wmo 2019-2020 met kenmerk Z17-000276 ([datum](#)),
 4. Inkoopvoorwaarden leveringen en diensten gemeente Waalwijk (model VNG),
 5. aanbieding van de opdrachtnemer (inclusief het verslag van het eventuele verificatiegesprek) ([datum](#)) voor die onderdelen die door de gemeente zijn gegund.

In geval van een addendum op de raamovereenkomst prevaleert dit addendum boven de raamovereenkomst.

- 2.6 De nota van inlichtingen, het procesdocument, de inkoopvoorwaarden leveringen en diensten gemeente Waalwijk (model VNG) en de aanbieding als genoemd in artikellid 2.5 maken als bijlagen onlosmakelijk deel uit van deze raamovereenkomst. Door ondertekening van deze raamovereenkomst bevestigen partijen dat voornoemde bijlagen hen genoegzaam bekend zijn en de betreffende documenten door opdrachtgever aan opdrachtnemer (digitaal) beschikbaar zijn gesteld.

Artikel 3 Tarief

- 3.1 Voor de bekostiging van de gecontracteerde ondersteuning gelden de tarieven zoals overeengekomen en opgenomen in Deel 5, Bijlage 4 van het Procesdocument.
- 3.2 Opdrachtnemer mag geen aanvullende kosten voor de door de gemeente gecontracteerde dienstverlening bij de inwoner in rekening brengen. Uitzondering betreft de warme maaltijd voor de dagbesteding, waarvoor maximaal een tarief van €5,00 per maaltijd geldt.
- 3.3 Tarieven staan vast voor 2019. Voor 2020 en voor de mogelijke optiejaren zijn er geen automatische jaarlijkse nominale aanpassingen ten behoeve van loon - en prijsontwikkelingen. De hoogte van de indexatie is afhankelijk van mogelijke (nieuwe) CAO-afspraken (GGZ, GHZ, VVT of WMD), nieuwe loonschalen HV en indexatie van personeel en overige kosten (waaronder overheadkosten). Deze indexatie is noodzakelijk conform de AMvB Reële Kostprijs en is daarmee geen wezenlijke wijziging. De colleges nemen conform deze AMvB hierover jaarlijks een gezamenlijk besluit.
- 3.4 Hierbij neemt de opdrachtgever de volgende uitgangspunten in acht:
- Om in aanmerking te komen voor indexatie dient de nieuwe CAO te zijn voorgedragen door bonden en werkgevers voor een Algemeen Verbindend Verklaring (AVV). Aanbieders dienen zich, na vaststelling door het Rijk, te confirmeren aan de betreffende CAO's danwel minimaal gelijkwaardige arbeidsvoorwaarden en beloning als de betreffende CAO te bieden.
 - Indien opdrachtnemer aantoont dat voortzetting van de dienstverlening zonder wijziging van de hoogte van de vergoeding in redelijkheid niet van hem verlangd kan worden.
 - Indexpercentages kunnen per product verschillen, gegeven de variabelen in loon- en prijsontwikkelingen.
 - De wijziging brengt geen (wezenlijke) wijziging van algemene aard van de raamovereenkomst met zich mee.
- Opdrachtgever zal opdrachtnemer tijdig informeren over de voorgenomen wijzigingen met betrekking tot indexaties en wijzigingen in tarieven.

Artikel 4 Duur van de raamovereenkomst

- 4.1 De raamovereenkomst wordt aangegaan voor een vaste periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020.
- Uitzondering hierop betreffen de "oude producten" groepsbegeleiding (H531, H811, H812, H813, H831, H832, H833, F125 en LS001). Voor deze producten geldt in 2019 een sterfhuisconstructie tot de einddatum van de beschikking indien deze na 31-12-2019 afloopt. Voor beschikkingen die na 31 december 2019 aflopen zal in de loop van 2019 een herindicatie plaatsvinden op basis van de contractering van de "nieuwe producten".
- 4.2 Opdrachtgever heeft het recht de raamovereenkomst op onderdelen (producten) niet te verlengen. De situatie van het gedeeltelijk niet verlengen van onderdelen kan bijvoorbeeld ontstaan als er sprake is van een wezenlijke wijziging. Voor betreffende onderdelen kan opdrachtgever besluiten een nieuwe

aanbesteding in de markt te zetten. De overige producten kunnen dan op het oude contract doorlopen. De overige producten kunnen dan op het oude contract doorlopen. Immers op elk product kan afzonderlijk worden ingeschreven en kan als een afzonderlijk perceel worden gezien.

- 4.3 Opdrachtgever heeft de mogelijkheid tot een derde uitloopjaar (contractjaar 2023) met een zogenaamde "sterfhuisconstructie" zodat we gedurende dit jaar zorgcontinuïteit voor de inwoners kunnen borgen terwijl inmiddels een nieuwe raamovereenkomst is afgesloten. Mocht de raamovereenkomst eerder worden beëindigd dan geldt dat betreffende optiejaar als de "sterfhuisconstructie".
- 4.4 Opdrachtgever en opdrachtnemer kunnen ieder afzonderlijk besluiten de overeenkomst gedurende de optiejaar niet te verlengen. Zij dienen dit schriftelijk te melden vóór 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar. Dit is voor het eerst mogelijk voor het contractjaar 2021. Als deze situatie zich voordoet in 2021 of 2022 waarin beëindiging leidt tot discontinuïteit van de dienstverlening aan de inwoner, staat het de opdrachtgever vrij de raamovereenkomst voor de duur van 6 maanden te verlengen. Het staat de opdrachtnemer niet vrij deze verlenging te weigeren. Indien deze situatie zich voordoet zal opdrachtgever uiterlijk 1 maand voor de voorziene beëindiging onder opgaaf van reden opdrachtnemer informeren
- 4.5 In geval van beëindiging van de raamovereenkomst of beëindiging van de bedrijfsvoering van opdrachtnemer werkt opdrachtnemer mee aan de continuïteit van de zorgverlening aan de inwoner.
- Opdrachtnemer stelt hiervoor, op verzoek van opdrachtgever, een plan van aanpak op waarbij de opdrachtnemer per inwoner die bij opdrachtnemer in zorg is, uitwerkt hoe de opdrachtnemer een warme overdracht naar een andere aanbieder realiseert.
 - Opdrachtnemer verplicht zich tot continuïteit van de afgesproken zorgverlening aan bestaande inwoners totdat deze kan worden overgedragen aan een andere opdrachtnemer dan wel ondersteuning aan inwoner eindigt of afgerond is.
- 4.6 Na beëindiging van de raamovereenkomst blijven de bepalingen van deze raamovereenkomst van kracht, voor zover dit voor de afwikkeling van de raamovereenkomst noodzakelijk is. Dit Artikel laat het recht op ontbinding of vernietiging van de raamovereenkomst onverlet.

Artikel 5

Wijzigingen en aanvullingen

- 5.1 Wanneer binnen de looptijd van deze raamovereenkomst door oorzaken welke zich buiten de invloedssfeer van opdrachtgever afspelen (bijvoorbeeld maatregelen van de Rijksoverheid en daaruit voortvloeiende lokale verordeningen en besluiten) - ook al behoren deze tot het risico van opdrachtgever - er maatregelen moeten worden genomen, welke van invloed zijn op deze raamovereenkomst, dan zal deze raamovereenkomst hierop worden aangepast. Opdrachtnemer zal hieraan zijn medewerking verlenen.
- 5.2 Indien gedurende de looptijd van deze raamovereenkomst de overeengekomen dienstverlening of een deel daarvan door een wijziging in wet- en regelgeving niet meer onder de Wmo valt, eindigt van rechtswege dat deel van deze raamovereenkomst dat betrekking heeft op deze dienstverlening en wel met ingang van de inwerkingtreding van de gewijzigde wet- of regelgeving. opdrachtgever is in een dergelijke situatie niet gehouden tot enige (schade)vergoeding.
- 5.3 Opdrachtgever behoudt zich het recht voor wijzigingen door te voeren na overleg met opdrachtnemer van de door de opdrachtgever gebruikte automatiseringstoepassingen en formats en instructies voor het aanleveren van gegevens door opdrachtnemer. Opdrachtnemer zal hieraan zijn medewerking verlenen waarbij opdrachtgever rekening houdt met een redelijke implementatietijd.
- 5.4 Wijzigingen gedurende de contractperiode worden schriftelijk door de partijen overeengekomen en als bijlage bij de raamovereenkomst gevoegd.

Artikel 6

Toetreding nieuwe opdrachtnemers en wijziging aanbod

- 6.1 Indien na het toekennen van de contractering blijkt, dat voor een bepaalde ondersteuning noch voldoende noch passende zorg in natura gecontracteerd kan worden, behoudt de opdrachtgever zich het recht voor om deze raamovereenkomst met nieuwe opdrachtnemers voor de betreffende ondersteuning af te sluiten. Deze nieuwe toetreders dienen aan alle gestelde eisen te voldoen en de aanbestedingsprocedure te doorlopen.
- 6.2 Opdrachtgever heeft jaarlijks de mogelijkheid om:
- Nieuwe opdrachtnemers te laten toetreden tot de aanbesteding. Deze aanbieders dienen aantoonbaar de gevraagde begeleiding aan de inwoners te kunnen leveren. De opdrachtgever maakt hiervoor jaarlijks de aanbestedingsleidraad openbaar voor het volgende contractjaar. Om meegenomen te worden in de procedure dienen nieuwe aanbieders zich uiterlijk 31 augustus te melden bij de Aanbestedende dienst (gemeente Waalwijk) door een e-mail te zenden aan sociaaldomein@waalwijk.nl. De ingangsdatum van het contract voor deze nieuwe aanbieders is 1 januari voor het daaropvolgende jaar.
 - Reeds gecontracteerde opdrachtnemers de mogelijkheid te geven hun aanbod uit te breiden voor het volgende contractjaar. De opdrachtgever zal op het moment dat we weten dat het contract wordt verlengd gecontracteerde aanbieders informeren over de inzet van de aanbestedingsleidraad.

Artikel 7

Wet en regelgeving

- 7.1 Op deze raamovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.
- 7.2 Opdrachtnemer verplicht zich om te voldoen aan uit toepasselijke wet- en regelgeving, zoals onder meer opgenomen in de Wmo 2015 en het procesdocument.
- 7.3 Geschillen tussen partijen, daaronder begrepen die welke door slechts één der partijen als zodanig worden beschouwd, zullen zoveel mogelijk door goed overleg tussen partijen tot een oplossing worden gebracht.
- 7.4 De rechtbank Zeeland-West-Brabant is bij uitsluiting bevoegd geschillen met betrekking tot de uitvoering van deze raamovereenkomst te beslechten.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt en ondertekend te Waalwijk, d.d. [datum](#).

Opdrachtgever voor akkoord,

De heer drs. A.M.P. Kleijngeld
De Burgemeester

Opdrachtnemer voor akkoord,

Handtekening:

.....

Naam:

Functie:

Bijlage 10 Verwerkersovereenkomst

Ten aanzien van de verwerkersovereenkomst informeren wij u als volgt:

Waalwijk:

Opdrachtnemer is geen verwerker namens de gemeente in de zin van de Wbp. Opdrachtnemer heeft niet als primaire taak het verwerken van persoonsgegevens en is daarom geen verwerker maar een (mede)verantwoordelijke. Daaruit volgt dat gemeente Waalwijk geen verwerkersovereenkomst zal afsluiten met opdrachtnemer. Uiteraard dient inschrijver wel aan AVG en Wbp te voldoen (zie eis 30) en dient informatiebeveiliging onderdeel te vormen van uw (interne) processen. Aanbieder dient zich hierbij te houden aan de eisen gesteld in NEN7510. Het niet voldoen aan deze eisen betekent dat de raamovereenkomst kan worden ontbonden.

Op Formulier 3 dient u aan te geven wie binnen uw aanbieder verantwoordelijk is voor Bescherming Persoonsgegevens en Informatiebeveiliging. Indien er zaken spelen op dit gebied kan Opdrachtgever direct met de juiste persoon contact opnemen.

Loon op Zand:

Voor Loon op Zand dient wel een verwerkersovereenkomst te worden afgesloten. Dit heeft te maken met de eisen die Equalit stelt. Equalit is een ICT samenwerkingsverband waar Loon op Zand bij aangesloten is. U vindt de concept Verwerkersovereenkomst voor Loon op Zand in een aparte bijlage in TenderNed. Omdat Waalwijk niet is aangesloten bij Equalit, geldt deze concept overeenkomst niet voor Waalwijk.

Bijlage 11 Algemene Inkoopvoorwaarden 2014 gemeente Waalwijk

(conform Alv Model van de VNG)

INHOUDSOPGAVE

I	Algemeen	60
	Artikel 1 Definities	60
	Artikel 2 Toepasselijkheid	60
	Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Raamovereenkomst	60
II	Uitvoering Raamovereenkomst	60
	Artikel 4 Algemene verplichtingen contractant	60
	Artikel 5 Algemene verplichtingen gemeente	61
	Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie	61
	Artikel 7 Geheimhouding	61
	Artikel 8 Intellectueel eigendom	61
	Artikel 9 Wijziging Raamovereenkomst	62
	Artikel 10 Uitrusting en materialen	62
	Artikel 11 Tijdstip van nakoming	62
	Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming	62
	Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming	62
	Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering	62
	Artikel 15 Boete	62
	Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen	62
III	Financiële bepalingen.....	63
	Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk	63
	Artikel 18 Facturering en betaling	63
IV	Bepalingen betreffende de leveringen van goederen	63
	Artikel 19 leveringen	63
	Artikel 20 Verpakking en transport	63
	Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico	63
V	Bepalingen betreffende het verrichten van diensten	64
	Artikel 22 diensten	64
	Artikel 23 personeel van contractant	64
VI	Einde Raamovereenkomst	64
	Artikel 24 Opzegging	64
	Artikel 25 Ontbinding	64
	Artikel 26 Vernietiging	64

I Algemeen

Artikel 1 Definities

Aflevering:	het verschaffen van het bezit van de goederen aan de gemeente
Contractant:	de in de Raamovereenkomst genoemde wederpartij van de gemeente
Diensten (dienst):	de door de contractant te verrichten werkzaamheden ten behoeve van een specifieke behoefte van de gemeente, niet zijnde werken of leveringen
Gemeente:	de gemeente Waalwijk, zetelend Taxandriaweg 6 te Waalwijk
Goederen:	alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek
Leveringen (levering):	de door de contractant op basis van de Raamovereenkomst ten behoeve van de gemeente te leveren goederen
Offerte:	een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek
Offerteaanvraag:	een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen.
Overeenkomst:	al hetgeen tussen de gemeente en de contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen
Partijen/partij:	de gemeente en/of de contractant
Personeel van contractant:	de door de contractant voor de uitvoering van de Raamovereenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die krachtens de Raamovereenkomst onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zullen zijn
Prestatie:	de te verrichten leveringen en/of diensten
Werkdag:	kalenderdagen behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 lid 1 Algemene termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door de gemeente aangewezen bruggen

Artikel 2 Toepasselijkheid

- 2.1. Deze algemene inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op de offerteaanvraag en Raamovereenkomsten met betrekking tot leveringen en diensten.
- 2.2. Van deze algemene inkoopvoorwaarden kan slechts worden afgeweken, indien partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.
- 2.3. Indien een bepaling van deze algemene inkoopvoorwaarden nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van kracht blijven en treden partijen in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.
- 2.4. Door het indienen van de offerte wijst de contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn algemene voorwaarden af.

Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Raamovereenkomst

- 3.1. De gemeente kan een offerteaanvraag intrekken of wijzigen Voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. De gemeente zal geen kosten of schade vergoeden die hiermee samenhangen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 3.2. De offerte van de contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de offerteaanvraag.
- 3.3. Een Raamovereenkomst komt tot stand nadat de gemeente een expliciete schriftelijke aanvaarding van de offerte van de contractant per e-mail, fax of brief heeft verzonden aan de contractant. De schriftelijke aanvaarding geldt enkel als aanvaarding, indien daaraan een besluit ten grondslag ligt als bedoeld in artikel 160, eerste lid aanhef en onder e van de gemeentewet dat is genomen door of namens het college van burgemeester en wethouders en de aanvaarding ondertekend is door de burgemeester of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 171, tweede lid van de gemeentewet de vertegenwoordiging van de gemeente is opgedragen. Op eerste verzoek van de contractant legt de gemeente een kopie van dit besluit over.
- 3.4. Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.
- 3.5. Alle handelingen die de contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de Raamovereenkomst zijn voor rekening en risico van de contractant.

II Uitvoering Raamovereenkomst

Artikel 4 Algemene verplichtingen contractant

- 4.1. De contractant zal zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Raamovereenkomst in nauwe samenwerking met de gemeente nakomen, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de contractant.
- 4.2. De contractant zal de gemeente op de hoogte houden van de uitvoering van de Raamovereenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De contractant is onder meer, doch niet uitsluitend, verplicht om de gemeente direct schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de Raamovereenkomst geen rekening is gehouden.

- 4.3. Slechts met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de gemeente, kan de contractant de uitvoering van de Raamovereenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de Raamovereenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden.
- 4.4. De contractant garandeert ter zake van de Raamovereenkomst dat de contractant of personeel van contractant of een met de contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder: (1) prijsvorming, (2) het afstemmen van offerten, en/of (3) verdeling van werkzaamheden.
- 4.5. De contractant vrijwaart de gemeente voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de Raamovereenkomst en die de contractant of de gemeente krijgt opgelegd.
- 4.6. De contractant zal bij de uitvoering van de Raamovereenkomst alle van toepassing zijn de voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de Raamovereenkomsten die de gemeente met derden heeft gesloten, voor zover deze Raamovereenkomsten bekend zijn bij de contractant, in acht nemen. Indien de contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de contractant dit eerst voorleggen aan de gemeente.
- 4.7. De contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door hem ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen de contractant en de gemeente bij de uitvoering van de Raamovereenkomst.
- 4.8. Slechts voor zover de contractant expliciet en schriftelijk is gemachtigd door de gemeente zal de contractant optreden als gemachtigde van de gemeente. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van de contractant.

Artikel 5 Algemene verplichtingen gemeente

- 5.1. De gemeente zal op verzoek van de contractant alle inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de Raamovereenkomst naar behoren uit te voeren.
- 5.2. De gemeente zal zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zal zich indien nodig inspannen om haar medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Raamovereenkomst.

Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie

- 6.1. De contractant garandeert dat de geleverde prestaties voldoen aan de Raamovereenkomst, aan de algemeen geldende normen en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.
- 6.2. De gemeente is gerechtigd om de prestaties te keuren en de contractant verleent waar nodig zijn medewerking. Indien de gemeente bepaalde prestaties schriftelijk heeft goedgekeurd, vervalt het recht zoals genoemd in de voorgaande zin ten aanzien van die prestaties.

Artikel 7 Geheimhouding

- 7.1. Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de Raamovereenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken – inclusief via kanalen van sociale media – of voor eigen doeleinden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt.
- 7.2. Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.
- 7.3. Partijen hebben het recht om in geval van overtreding van de voorgaande leden door de andere partij en/of de voor die partij werkzame personen en/of door die partij ingeschakelde derden de Raamovereenkomst per direct op te schorten dan wel zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling te ontbinden. Elke opschorting dan wel ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 7.4. De contractant is verplicht om op eerste verzoek van de gemeente personeel van contractant een geheimhoudingsverklaring te laten ondertekenen.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

- 8.1. Alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit de Raamovereenkomst, berusten bij de gemeente, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De contractant draagt deze (aanspraken op) IE-rechten – voor zover nodig – om niet over aan de gemeente. De contractant zal op eerste verzoek kosteloos meewerken aan het bewerkstelligen van de overdracht.
- 8.2. Onder resultaat als bedoeld in lid 1 van dit artikel, wordt verstaan al hetgeen in het kader van de Raamovereenkomst tot stand wordt gebracht ongeacht of de contractant daarbij gebruik maakt van enige bijdrage van de gemeente en/of derden.
- 8.3. De contractant doet voor zover mogelijk afstand van alle eventuele persoonlijkheidsrechten op in het kader van de Raamovereenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken.
- 8.4. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, behoudt of verkrijgt de contractant geen gebruiksrecht met betrekking tot enig resultaat van de Raamovereenkomst.
- 8.5. De gemeente behoudt zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de Raamovereenkomst aan contractant openbaar gemaakt werk. De contractant erkent dit voorbehoud.
- 8.6. De contractant garandeert dat de gekochte goederen en toebehoren alsmede de geleverde diensten en al hetgeen daarmee gepaard gaat of daaruit resulteert vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen die aan het vrije gebruik daarvan door de gemeente in de weg zouden kunnen staan, zoals octrooirechten, merkrechten, modelrechten of auteursrechten en vrijwaart de gemeente tegen alle aanspraken van derden dienaangaande.
- 8.7. In het geval van aanspraken van derden zal de contractant alles in het werk stellen om in overleg met de gemeente te bewerkstelligen dat de gemeente het ongestoorde gebruik van het geleverde zal kunnen voortzetten.

- 8.8. In het geval van aanspraken van derden waarvoor de hierboven genoemde vrijwaringverplichting geldt, zal de contractant alle schade van de gemeente vergoeden inclusief proceskosten, waaronder tevens begrepen redelijke advocaatkosten voor het voeren van gerechtelijke procedures.

Artikel 9 Wijziging Raamovereenkomst

- 9.1. De gemeente is bevoegd om de Raamovereenkomst schriftelijk te wijzigen en/of aan te vullen, na overleg met en instemming van de contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.
- 9.2. In dit kader blijven partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 10 Uitrusting en materialen

- 10.1. De contractant zal voor eigen rekening en risico zorg dragen voor alle bij de uitvoering van de Raamovereenkomst te gebruiken - niet van de gemeente afkomstige - materialen en uitrusting (waaronder gereedschappen), tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 10.2. De contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de gebruikte goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 11 Tijdstip van nakoming

- 11.1. De contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de desbetreffende prestaties, zoals vermeld in de Raamovereenkomst, zijn verstreken en de desbetreffende prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.
- 11.2. De contractant stelt de gemeente schriftelijk tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming

- 12.1. Indien één van de partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van de Raamovereenkomst en/of deze algemene inkoopvoorwaarden, zal de andere partij een aangetekend schrijven verzenden aan de tekortkomende partij, alvorens gebruik te maken van de partij toekomende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige partij direct in verzuim verkeert.
- 12.2. Ieder der partijen is gerechtigd de Raamovereenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding - gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim - in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 12.3. Er is geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming zijdens de gemeente indien en voor zover de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid noopt tot het niet verstrekken van inlichtingen en gegevens respectievelijk tot het niet verlenen van de publiekrechtelijke medewerking die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Raamovereenkomst.

Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming

- 13.1. De contractant kan zich jegens de gemeente enkel op overmacht beroepen, indien de contractant de gemeente zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, schriftelijk van het beroep op overmacht in kennis stelt.

Artikel 14 Aansprakelijkheid en verzekering

- 14.1. De contractant vrijwaart de gemeente tegen eventuele aanspraken van derden terzake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de contractant van de Raamovereenkomst en het gebruik of toepassing van de geleverde goederen of diensten van de contractant.
- 14.2. De contractant zal vanaf het aangaan van de Raamovereenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de Raamovereenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de Raamovereenkomst.
- 14.3. De contractant zal het verzekerd bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de Raamovereenkomst niet ten nadele van de gemeente wijzigen, tenzij de gemeente hiervoor haar expliciete en schriftelijke toestemming heeft gegeven.
- 14.4. Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Raamovereenkomst en waarover de contractant nog niet beschikt, zal de contractant afsluiten tenminste voor de periode van de uitvoering van de Raamovereenkomst.

Artikel 15 Boete

- 15.1. Indien een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.
- 15.2. De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van de gemeente tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

- 16.1. Op deze algemene inkoopvoorwaarden en de Raamovereenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.
- 16.2. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.

- 16.3. Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de offerteaanvraag, de totstandkoming van de Raamovereenkomst of de uitvoering van de Raamovereenkomst, dan is elk der partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement waar de gemeente gevestigd is.

III Financiële bepalingen

Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minder werk

- 17.1. De contractant zal de Raamovereenkomst uitvoeren tegen de in zijn offerte genoemde prijzen in Euro's.
- 17.2. Niet redelijkerwijs in de Raamovereenkomst inbegrepen extra prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan de gemeente is toe te rekenen.
- 17.3. Meerwerk zal door de contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en het budget schriftelijk zijn overeengekomen met de gemeente.
- 17.4. Verrekening van meerwerk of minder werk vindt plaats tegen maximaal de tarieven zoals opgenomen in de offerte, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 17.5. Voor zover prijzen en tarieven van meerwerk of minder werk niet in de offerte zijn opgenomen, verplicht de contractant zich ertoe voor meerwerk en minder werk uitsluitend marktconforme tarieven aan te bieden.

Artikel 18 Facturering en betaling

- 18.1. Op de factuur vermeldt de contractant;
- de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen:
 - naam, adres, postcode, woonplaats, bank/girnummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
 - het factuuradres van de contractant;
 - het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW; en
 - eventuele nadere eisen in overleg met de gemeente.
- 18.2. De contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na de ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen partijen in de Raamovereenkomst. De gemeente zal binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van de contractant betalen.
- 18.3. Indien de goederen of diensten niet beantwoorden aan de Raamovereenkomst is de gemeente bevoegd om de betaling naar rato van de tekortkoming geheel of gedeeltelijk op te schorten.

IV Bepalingen betreffende de leveringen van goederen

Artikel 19 leveringen

- 19.1. De contractant levert de goederen conform Delivered Duty Paid (DDP), volgens Incoterms 2010, zoals vastgesteld door de Internationale Kamer van Koophandel (ICC).
- 19.2. Tenzij schriftelijk een andere tijd of plaats is overeengekomen, geschiedt de aflevering uitsluitend op Werkdagen tijdens de openingsuren van het gemeentehuis. De contractant dient zijn vervoerder hiervan op de hoogte te stellen.
- 19.3. Indien de gemeente de goederen gemotiveerd afkeurt, zal de contractant op zijn eigen kosten de goederen ophalen.
- 19.4. De goederen worden geacht te zijn goedgekeurd vanaf het moment van volledige operationele ingebruikname door de gemeente, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen of bepaalde omstandigheden nopen tot schriftelijke goedkeuring van de gemeente.
- 19.5. De contractant verleent tenminste een garantie voor de goederen van twaalf maanden vanaf het moment dat de gemeente de goederen heeft goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Deze garantie laat onverlet de aansprakelijkheid van de contractant.
- 19.6. De contractant garandeert dat voor een periode van tenminste vijf jaar of een termijn die schriftelijk is overeengekomen na aflevering van de goederen, onderdelen van de goederen kunnen worden geleverd.
- 19.7. De contractant is gehouden om alle bij de goederen behorende gebruiksaanwijzingen en productinformatie, alsmede eventuele kwaliteitskeurmerken of -certificaten, opgesteld zoveel mogelijk in de Nederlandse taal, zonder additionele kosten, aan de gemeente ter beschikking te stellen.
- 19.8. De contractant zal voor zijn rekening en risico alle voorkomende gebreken aan de geleverde goederen na aflevering of voltooiing binnen de door de gemeente bij eerste aanzegging gestelde redelijke termijn wegnemen door herstel of vervanging.

Artikel 20 Verpakking en transport

- 20.1. De contractant draagt zorg voor een deugdelijke verpakking, alsmede voor een zodanige beveiliging en vervoer van de goederen, dat deze in een goede staat de plaats van aflevering bereiken en het lossen daar veilig kan plaatsvinden. De contractant is verantwoordelijk voor het naleven van de Nederlandse, Europese en internationale voorschriften met betrekking tot verpakkingen.
- 20.2. De contractant neemt alle verpakkingen kosteloos terug, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

- 21.1. De eigendom van de geleverde goederen gaat over op het moment van aflevering, waar nodig na eventuele installatiewerkzaamheden die daarmee gepaard gaan. Het risico gaat over op de gemeente na acceptatie van de goederen door de gemeente.
- 21.2. De acceptatie van de goederen zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de gemeente, na aflevering en eventuele installatie van de goederen. Indien de gemeente de goederen niet accepteert, geeft zij gemotiveerd aan waarom de acceptatie onthouden wordt.

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

Artikel 22 Diensten

- 22.1. De contractant zal de diensten uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de Raamovereenkomst.
- 22.2. De contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen prestaties, prestaties van personeel van contractant alsmede prestaties van de door de contractant ingeschakelde derden.
- 22.3. Feitelijke uitvoering van de diensten door de contractant of daarmee gepaard gaande handelingen houdt niet in dat de gemeente de diensten zonder meer goedkeurt. De gemeente behoudt zich het recht voor om eventuele verrichtte diensten te keuren, controleren of niet goed te keuren.
- 22.4. De goedkeuring van de diensten zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de gemeente. Indien de gemeente de diensten niet goedkeurt, geeft zij gemotiveerd aan waarom de goedkeuring onthouden wordt.

Artikel 23 Personeel van contractant

- 23.1. Voor zover diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van de gemeente, zijn de contractant, personeel van contractant en de door de contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die openbare ruimte na te leven.
- 23.2. Indien gedurende de uitvoering van de Raamovereenkomst blijkt dat personeel van contractant niet functioneert in het belang van de goede uitvoering van de Raamovereenkomst en/of wegens omstandigheden zijn werkzaamheden niet kan voortzetten, dan heeft de gemeente het recht de desbetreffende persoon door de contractant te laten vervangen.
- 23.3. Voor de vervanging van personeel van contractant is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de gemeente, tenzij directe vervanging van personeel van contractant noodzakelijk is. In dat laatste geval kan worden volstaan met mondelinge toestemming van de gemeente. Uitgangspunt daarbij is dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de offerteaanvraag).
- 23.4. Vervanging van personeel van contractant wordt op een korte termijn – doch uiterlijk binnen twee weken of zoveel korter als noodzakelijk – door de contractant voorzien. Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging komen voor rekening van de contractant.
- 23.5. De contractant staat ervoor in dat het personeel van contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel diensten te verrichten.
- 23.6. De contractant is verantwoordelijk voor en aansprakelijk voor de nakoming van de uit de Raamovereenkomst voortvloeiende verplichtingen uit de belastingwetgeving en de sociale zekerheidswetgeving, waaronder begrepen verplichtingen die verband houden met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De contractant vrijwaart de gemeente tegen alle aanspraken terzake. De contractant zal - indien wettelijk vereist dan wel door de gemeente wordt vereist - met een G-rekening werken. Indien de gemeente geconfronteerd wordt met een naheffing, worden deze kosten een-op-een verhaald op de contractant.

VI Einde Raamovereenkomst

Artikel 24 Opzegging

- 24.1. De gemeente is gerechtigd de Raamovereenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de Raamovereenkomst. Indien geen opzegtermijn in de Raamovereenkomst is opgenomen, kan de gemeente de Raamovereenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, mede gelet op de duur van de Raamovereenkomst.

Artikel 25 Ontbinding

- 25.1. Ieder der partijen heeft het recht de Raamovereenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:
 - artikel 4.4 algemene inkoopvoorwaarden wordt geschonden;
 - de andere partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;
 - de zeggenschap van de andere partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze Raamovereenkomst;
 - ten aanzien van de andere partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
 - de andere partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt;
 - de andere partij in een situatie van overmacht verkeert gedurende meer dan tien dagen.
- 25.2. Elke ontbinding als bedoeld in lid 1 dient terstond door middel van een aangetekend schrijven te geschieden.
- 25.3. Ingeval van ontbinding door de gemeente als bedoeld in lid 1 is de gemeente geen vergoeding verschuldigd aan de contractant voor de prestaties die niet door contractant zijn verricht. Eventuele aan de contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de contractant terug aan de gemeente, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.

Artikel 26 Vernietiging

- 26.1. Indien één van de partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.